

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚਿੰਨ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ (ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ)

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

pardestimes

ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਐਮ. ਬੀ. ਏ. ਮੈਨੋਜ਼ਿੰਗ ਐਡੀਟਰ

VOL- 15

No. 360

November 18, 2020

E-mail : info@pardestimes.com

Ph 510-938-7771

Ph 530-315-1020

ਵੈਕਸੀਨ ਜਲਦੀ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀ ਮੌਡਰਨਾ ਦੇ ਡਾਟਾ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਇੱਕ ਵੈਕਸੀਨ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀਬਿ 95 ਫੀਸਦ ਅਸਰਦਾਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਾਈਜ਼ਰ ਤੋਂ ਅਖਿਰੀ ਹੀ ਸਾਰਥਕ ਸਿੰਟੇ ਪਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਆਤਮ ਵਿਸਵਾਸ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟੀਕੇ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਟ੍ਰਿਸਟੀਕੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੌਡਰਨਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ "ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਦਿਨ ਹੈ" ਅਤੇ ਉਹ ਅਗਲੇ ਕਥ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟੀਕੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਡੋਜਸ 4 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਵਰਕੋਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਡਮੀ ਟੀਕੇ ਲਗਾਏ ਗਏ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਲੋਪੇਟ 'ਚ ਆਏ
10 ਲੱਖ ਬੱਚੇ

ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੱਚੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਲੋਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਨ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ ਪੀਡੀਆਟ੍ਰਿਕਸ (ਐਏਪੀ) ਮੁਤਾਬਕ 12 ਨਵੰਬਰ ਤਕ ਕੋਰੋਨਾ ਪ੍ਰਤਾਪਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 10,39,464 ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ 1,11,946 ਬੱਚੇ ਕੋਰੋਨਾ ਪ੍ਰਤਾਪਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਐਏਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਲੀ ਗੋਂਗਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਏਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੇ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਵੀਂ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਧਰ, ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵੱਧਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (ਡਬਲਯੂਐਚਓ) ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਟੈਂਡਰਸ ਅਧੰਨ ਐਬਰੇਯੋਸਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਾ ਕਰਕੇ ਅੱਗ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੈਕੋਨੀ ਨੇ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 80 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 65 ਸਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਉਥੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਜਾਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿਚ ਫਲੂ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

Allstate
You're in good hands.
Avninder Singh
Insurance Specialist, CA Lic. # 0822501
Auto ~ Home ~ Life ~ Health ~ Business ~ Commercial
PH.(510) 441-7490
Toll free (877) 441-7490

30042 MISSION BLVD. SUITE 221 HAYWARD, CA 94544

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
ਗਫ਼ਿਊਜ਼ੀ ਸਟੇਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,
ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫ਼ਤਰ **ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫ਼ਤਰ** **ਸੈਕਰਮੈਟੋ ਦਫ਼ਤਰ** **ਫਰਿਜ਼ਨੇ ਦਫ਼ਤਰ**
44808 S. Grimmer Blvd # 208 Fremont, CA 94538 Jackson Height, NY 11372 Sacramento CA-95691 37-18-73rd St. Ste 401 Near Costco 2945 W. Capitol Ave. West 918-533-8444 4491 w. Shaw Ave # 300B phone 559-271-5511

ਕਈ ਖੱਬਾਂ ਤੋਂ ਦਿਲਚਸਪ ਰਹੀਆਂ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਚੋਣਾਂ

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪਰਜਾਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ 3 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਚੋਣ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਅਬਾਇਡਨ ਕਾਂਟੇ ਦੀ ਟੱਕਰ 'ਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡੇਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਗਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਚੋਣ ਲੜੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਹ 2016 ਵਿਚ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੰਮ ਦੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ ਬਣੇ ਰਹੇ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਚੋਣ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਅੱਡੀ-ਚੋਟੀ ਦਾ ਜੋਤ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਜੋ ਬਾਇਡਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੜੇ ਹਨ। 1973 ਤੋਂ 2009 ਤਕ ਲਗਾਤਾਰ 6 ਵਾਰ ਉਹ ਡੇਲਾਵਾਰੇ ਸਟੇਟ ਤੋਂ ਸੈਨੇਟਰ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। 2009 ਤੋਂ 2016 ਤਕ ਉਹ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨਾਲ ਦੋ ਵਾਰੀ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਹੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟਰੰਪ ਵਿਹੁੱਧ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ, ਅਮਨ- ਅਮਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਖਰਾਬ ਰਹਿਣ, ਕੋਰੋਨਾ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਨਾ ਪਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਚੋਣਾਂ ਉਪਰ ਬੁਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਟੱਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਸਲੀ ਪੱਤਾ ਖੇਡਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਪਿਲਿਆ। ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤਕ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੇਵਿਡ-19 ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਚੀਜ਼ ਉਪਰ ਲਾ ਕੇ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਆਪ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਬਾਇਡਨ ਨੂੰ ਸਹਿਰਾਂ 'ਚੋਂ ਵੱਧ ਵੇਟ ਮਿਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪੜ੍ਹੇ- ਲਿਖੇ ਵਰਗ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 1828 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ 57. 6 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ 1876 ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 81.8 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਸਨ ਤੇ 1996 ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ 49 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਸਨ।

ਸੁਰੂ ਵਿਚ ਅੱਗੇਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਹੀ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ 1980 ਵਿਚ ਮਰਦ ਵੋਟਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇਤਾਂ ਵੀ ਹਰ ਚੋਣ ਵਿਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ

ਹੈ ਪਰ ਵੋਟਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਵੋਟਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜ਼ੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੀਟਰ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਟਿੱਕ ਕਰ ਕੇ ਬੈਦ ਲਿਫਾਫੇ ਵਿਚ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਦਸਤੀ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤਕ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਬੱਚ੍ਚੇ ਵੋਟਰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਭੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਲਤਾਈ-ਝਗੜੇ ਦਾ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣਾ

ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਡੇਵਿਡ ਪਰਡੂ ਵਰਗ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਨੇਟਰ ਨੇ ਜਾਰਜੀਆ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਬੇਹੁਦ ਭੱਦੇ ਅਰਥ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਪਰ ਵਿਹੋਹੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਘਟੀਆ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਾਲ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕਨ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਸੈਂਪੀਅਨ ਸਮਝੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ। ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ ਸਮਾਜ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ ਸਮਾਜ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈਪਰ ਅਨੇਕਾਂ ਸਰਵੇਖਣਾਂ 'ਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਹੈਰਿਸ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ।

ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ (ਪੁਰਾਨਾ ਕਮਲਾ ਦੇਵੀ ਹੈਰਿਸ) ਦਾ ਜਨਮ 20 ਅਕਤੂਬਰ 1964 ਨੂੰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਉਕਲੈਂਡ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਡੇਨਾਲਡ ਹੈਰਿਸ ਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸਿਆਮਲਾ ਗੋਪਾਲਨ 1958 'ਚ 19 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਆਈ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 1964 'ਚ ਪੀਐਚੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ 2009 'ਚ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਡੇਨਾਲਡ ਹੈਰਿਸ ਜਮਾਇਕਾ ਤੋਂ 1961 'ਚ

ਬੁਥ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਟਾਲ ਬੱਗੈਰਾ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ। ਵੋਟਾਂ ਭੇਜਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪਵਾਉਣੀਆਂ ਆਦਿ ਸਭ ਸਥਾਨਕ ਚੋਣ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੋਟਾਂ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਣ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਹੋਰਾਫ਼ੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਦੂਜੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। 50 ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 538 ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਵੋਟਾਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ - ਘੱਟ 270 ਵੋਟਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਚੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਰਾਜਪਾਲ, ਸੈਨੇਟਰ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਭਾ, ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ, ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਗਪਗ 30 ਅਹਿਦਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ

ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਰਾਜਪਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਪਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਕੰਮ ਕਰਿਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਡੇਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵਸੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਜਲਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਤੇ ਮੌਦੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਮੌਦੀ ਨੇ 'ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਟਰੰਪ ਸਰਕਾਰ' ਦਾ ਨਾਗਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਰੰਪ ਵੀ ਭਾਰਤ ਆਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਬੜਬੋਲੇ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਬਾਇਡਨ ਨਾਲ ਟੀਵੀ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਦੇਸ਼ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਮੌਦੀ ਦੀ ਏਸਤੀ ਜੰਗ ਜਾਹਰ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਨ ਭਾਰਤੀ ਟਰੰਪ ਨੂੰ 'ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮੌਦੀ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਸਿਰਫ ਅਮਰੀਕੀ

ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜਿੱਦਰਾ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਹੰਤਾਂ ਵਰਗ ਸਲੁਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸ਼ਾਹਿਰੀ ਸਮਾਗਮ ਮੰਗਲਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਉਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ, ਗੁਨਹਾਂ, ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਤੇ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰ੍ਹੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਤੇ ਜਬੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤਾਲ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਜ਼ਿਠਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1920 ਵਿਚ ਮਹੰਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਜਬੇਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ ਨੇ ਸੌ ਸੰਮਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਡੰਗਾਂ ਬਜਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਰੱਖ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਤੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਪਿਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੱਸਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਥਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤੋਡ ਕੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਧੀ ਮਨਮਜ਼ਿ ਦੇ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗੇਟ ਨੂੰ ਤਾਲ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਏਜੰਟ ਤੇ ਹੱਥ ਠੋਕੇ ਬਣ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਬਿਹਤੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੇਰ ਬਿਹਤੀ ਅਪਨਾਉਣ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅੱਗੇ ਲੱਗ ਕੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਛਾਨਣ ਤੇ ਦਸਤਪੰਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣ ਕਿਉਂ ਨੂੰ ਡੰਡਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੱਤੇ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਸੇਰ ਨੂੰ ਡੰਡਾ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਤੱਤੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਬੂਟਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਕੇ ਬਣਦੇ ਸਾਰੇ ਭੱਤੇ ਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਵੇ।

ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬਨਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਗੜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਬੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਫਿਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਇੱਕ ਨਾਮਵਾਰ ਸੰਸਥਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਬੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੋਹਰੇ ਮਸਕੀਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਸਵਰੂਪ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਹਰੀਆਵੇਲਾ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਡਰੈਸ ਕੇਂਡ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰੁਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਰੰਗ ਸਿੰਘ ਭਰਾ ਮਾਰੂ ਜੰਗ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੋਦ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਫਿਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਇੱਕ ਨਾਮਵਾਰ ਸੰਸਥਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਉਹ ਤੱਤੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ।

ਰਹੇਗੀ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਗੈਰਚਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਤੇਤਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਰਚਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲਾਉਣਾ ਪਵੇ। ਬੀਬੀ ਜਗਿਰ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਮਤੇ ਪੜ੍ਹੇ, ਜਦ ਕਿ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ ਨੇ ਵੀ ਮਤੇ ਪੜ੍ਹੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਲੀ ਸਿਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਨਜ਼ਿਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਈਕੀ ਵੀ ਐਮ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਛਾਇਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੱਕ ਇਹ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਓਨ ਚਿਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਿਨਾਂ ਕੁ ਚਿਰ ਕਾਬਜ਼ ਰਹਿਣਗੇ। ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਜਨਨਲ ਸਕਤਰ, ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ, ਐਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅੰਤਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੈਟਰ ਦੀ ਮੁੱਤਸਵੀ ਬੀਜੇਪੀ-ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੌਮੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂਤਵ ਸੌਚ ਅਨੁਸਾਰ ਘੁਸਪਾਲ ਕਰਵਾਕੇ ਪੰਥ ਦਾ ਘੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਜਬੇਬੀਆਂ ਨੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਜਬਰਦਸਤ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ।

ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰੀ - ਕੈਪਟਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਥੇਡੀ ਸੁਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮਤਭੇਦਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਰਿਸਤੇ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਤਾਂ ਬਣ-ਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੀਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਸਰਹੀਣ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਯੂ ਐਸ ਏ-ਪੰਜਾਬ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਗੈਲਮੇਜ ਕਾਨਫਰੰਸ-2020 ਦੇ ਵਰਚੁਅਲ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਨਾਜ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਅੱਜ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਭਲਕੇ ਨਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਅੱਜ ਅਨਾਜ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਅਨਾਜ ਸਦਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੱਨ ਭੰਡਾਰ ਰੱਖਣੇ ਪੈਂਗੇ।

ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੱਦ ਕੌਰ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਝਾਤ ਪਾਏਗਾ ਚਿੜ੍ਹ ਬੈਨਰਜੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਵਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਲੇਖਕ ਚਿੜ੍ਹ ਬੈਨਰਜੀ ਦਿਵਾਕੁਰੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਵਲ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਸਭ

ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੱਦ ਕੌਰ ਦੀ ਆਖਰੀ ਰਾਣੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦਾ ਉਤਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਣੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਗਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪੁੱਤੇ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀਬਿੱਧ ਮਹਾਰਾਣੀ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਨਾਵਲ ਇਕ ਰਾਜਾ ਤੇ ਆਮ ਔਰਤ ਦੀ ਅਨੇਖੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦੀ ਦਾਸਤਾਂ ਹੈ ਤੇ ਮਾਂ-ਪੁੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਬੰਧ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਬਾਈਠਨ ਲਈ ਕਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਜੋ ਅਬਾਇਠਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ 46ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਕਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਆਗਾਮੀ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਆਗਾਮੀ ਹਨ। ਆਹੁਦੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ, ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ। ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੰਜ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੋਣਗੇ।

ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਏ ਖਰਚ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਲੰਘੇ ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰੀ ਆਪਣੇ ਉਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਦਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਰਵੇਖਣ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਬਾਇਠਨ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ, ਉਦੋਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਕਾਰਕੁਨ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ ਹੋਏ। ਪਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾਲ ਆਏ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਆਲੋਚਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਮਤਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਵਧਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਲੈਣਾ, ਕੈਮਾਂਤਰੀ ਵਧਾਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ, ਦਰਮਦਗੀ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਬਾਰਡਰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣਾ-ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਹਿਮ ਲੱਛਣ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੁਕਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਾਇਠਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੰਘੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਵੱਡੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਅਤੇ ਸੱਜੇਪੱਖੀ ਆਗ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦੀ ਨਿਜਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਲਕਉਣ ਅਤੇ ਫਰਜੀ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਇਠਨ ਫੇਸਬੁਕ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਜੋ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਪਲੈਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੁੰਮਰਾਹਕੰਨ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

Balbir Singh M.A.
Editor in Chief & Publisher
e-mail: bsma54@gmail.com

Tel : 510-938-7771, Ph : 510-516-3536
36415 RUSCHIN DR. NEWARK, CA 94560

Pardes Times (2nd office)
Ranjit Kandola ,Managing Editor
530-315-1020, email-Kandola@macloans.net

Buta Ram Joshi Staff Reporter, Fresno 559-803-0055

Sanjeev Garg Kali, Reporter Malwa Area, 96713-53789

RAJ BUDWAL
MEDIA PARTNER / REPRESENTATIVE
8350202@gmail.com 408-835-0202

Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245

ਨਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਅਬਾਇਠਨ ਤੋਂ ਉਮੀਦਾਂ

ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਬਾਇਠਨ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਕ ਸੱਜੇ ਕਰਨਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਕ ਰੂਪ 'ਚ ਏਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਇਠਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਤੋਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮੀਦਾਂ ਲਾ ਰੱਖਿਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਆਸਾਂ ਹਨ। ਅਸਲ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਘੇਰੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਕਤਾ ਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਅੰਤੀਅਲ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਹੈ।

ਲਈ ਕੀ ਕਾਰਗਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ?

ਬਾਇਠਨ ਦੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ

ਰਵੱਣੀਏ 'ਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸਮੱਝਤਾ ਕਰ ਕੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਅਣੋਖੀ ਹੀ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸਮੱਝਤਾ ਕਰ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੋਲਿਆ ਕੀਤਾ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਬਾਇਠਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਹ ਸਮਝਣ 'ਚ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਵਾਲਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ 'ਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਤਕਰੀਬਾਨ ਸਾਰੇ ਇਕਮਤ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਉਨ੍ਹੀ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਮਲ ਹੈਰਿਸ ਚੁਣੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤੀ-ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਮੂਲ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਥੇ ਰੱਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ।

ਇਰਾਨ, ਤੁਰਕੀ ਅਤੇ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨੀਤੀ ਦਾ ਅੰਦਰੋਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਪ੍ਰਾਚਰ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸਕਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਿਸ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਚੱਲਣਗੇ?

ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਜ਼ੀਂ ਫੌਜ ਆਪਣੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰਵੱਣੀਏ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਬਾਇਠਨ ਵੱਡੀ ਅੱਗੋਲਿਆਨ ਨੀਤੀ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤ

ਜੋ ਅਥਵਾ ਬਾਇਠਕ ਤੋਂ ਦਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਆਸਾਂ

77 ਸਾਲਾ ਜੋਅ ਬਾਇਡਨ ਹੁਣ ਤਕ ਬਣੇ 45 ਰਾਸ਼ਟਰ-ਪਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੈਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 46ਵੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ 10 ਹਫ਼ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਡੈਮੱਸਕ੍ਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੇਨ-ਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਬੜੇ ਫਸਵੇਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉੱਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਫਰੀਕਨ-ਇੰਡੀਅਨ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਢੁਣੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਜੋ ਟੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਉਭਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਸਰਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਦੇ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ, ਡਿਕਟੋਰਾਨਾ, ਨਸਲਵਾਦੀ, ਮਹਾਝੂਠ, ਕੌਮੀ ਵੰਡਵਾਦ ਆਧਾਰਤ ਸ਼ਾਸਨ ਸਦਕਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਢਾਹ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਇਤਿਹਾਸੀ ਯੁਰੀਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਥੋਅਸਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਏਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬਦਨਾਮ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਅਤਨਾਮ ਜੰਗ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਿਕਸਨ ਦੇ ਵਾਟਰਗੇਟ ਸਕੈਂਡਲ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਆਪ-ਹੁਦਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੱਖੋਂ 20 ਸਾਲ ਪੱਛੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੰਨ 2018 ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਸੰਨ 1973 ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਗਈ। ਨੱਬੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕ ਕਰਜਾਈ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਮੈਕਸੀਕੋ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ 722 ਮੀਲ ਲੰਬੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕੰਧ ਕੱਢਣ ਦਾ ਮਨਸਬਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰਵਾਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਆਇਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਸੱਤ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੜਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ, ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਪਰਮਾਣੂ, ਪੈਰਿਸ ਜਲਵਾਯੂ ਸਮਝੌਤੇ ਤੌਰ ਲਈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ 'ਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਨਾਤਾ ਤੌਰ ਲਿਆ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਗਆਂ ਨੂੰ ਟਿੱਚ

ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਬੇਇੱਜਤ ਕਰਨਾ ਸੁਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨੰਹੇ ਬੱਚੇ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਪਿੱਜਾਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ-2019 (ਕੋਵਿਡ-19) ਨਾਲ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਨਾ ਨਜ਼ਿਣਣ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਤਕ ਇਸ ਕਾਰਨ 2,40,000 ਲੋਕ ਮਰ ਗਏ ਹਨ। ਦਸ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸ ਤੋਂ ਪੀਤੜ ਹਨ। ਇਕ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਗੋਰੇ ਨਫਰਤਵਾਦੀ, ਹਿੰਸਕ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾ-

ਗਿਆ ਜੋ ਬਾਇਠਨ ਨੇ ਆਰਥਿਕ, ਵਪਾਰਕ, ਫੌਜੀ ਅਤੇ
ਯੁਧੀਨਿਤਕ ਪੱਖੋਂ ਐਸੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਜਿਤਣ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 7 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ
ਵਿਲਮਿਗਟਨ (ਡਾਲਵੇਅਰ) ਤੋਂ ਕੈਮਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ
ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਮਹਾਨ ਆਗੂ ਅਤੇ
ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ
ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖੀ ਏਜੰਡਾ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਈਬਲ ਦੇ
ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ
ਇਕ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਬਿਜਾਈ
ਦਾ ਸਮਾਂ, ਕਟਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ।

ਦੁਰਖਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ

ਦੇਣ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ,
ਸਾਈਸ ਬੇਤਰਾਂ ਨੂੰ
ਵਧੀ ਅਤੇ
ਬਣਾਉਣ, ਜਲਵਾਯੂ
ਪੈਰਿਸ ਸਮਝੌਤਾ ਬਹਾਲ
ਕਰਨ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ
ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਨਾਤਾ
ਜੋੜਨ, ਵਿਸ਼ਵ ਅੰਦਰ
ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੁੜ ਤੋਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਚਨ
ਦਿੱਤਾ। ਜੋ ਆ ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੇਦਭਾਵ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ,
ਕਮਿਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫ੍ਰੈਂਸ਼ਨਲ ਤੋਂ ਤਾਤ ਮਾਰਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ
ਪੰਡਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਬਰਾਹਮ ਲਿੰਕਨ, ਆਈਜ਼ੋਵਰ,
ਲਿੰਡਨ ਬੀ-ਜਾਹਨਸਨ ਅਤੇ ਰੋਨਾਲਡ ਰੀਗਨ ਵਰਗੇ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀਆਂ ਜਿਥੇ ਹਣਾਂ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵੀਹ
ਨਵੰਬਰ 1942 ਵਿਚ ਸਕਰਾਟਨ (ਪੈਨਸਲਵੇਨੀਆ) ਵਿਖੇ
ਜਨਮੇ ਜੋ ਆ ਬਾਇਡਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਹੁਤ
ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਰਿਹਾ। ਲਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1966 ਵਿਚ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੀਲੀਆ ਹੰਟਰ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਕੀਤੀ। ਸੰਨ 1972 ਵਿਚ
ਸੈਨੈਟਰ ਬਣੇ। ਕਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੇ
ਪੁੱਤਰੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸੰਨ 1975 ਵਿਚ ਦੂਸਰੀ ਸਾਦੀ ਜ਼ਿਲ
ਟਰੇਸੀ ਮੈਕਬਜ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਸੰਨ 2015 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਹੋਣਹਾਰ ਪੁੱਤਰ ਦਿਮਾਗੀ ਕੈਂਸਰ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਿਆ। ਜੋ ਆ
ਬਾਇਡਨ ਛੇ ਵਰਾਂ ਸੈਨੈਟਰ ਬਣੇ। ਸੰਨ 1987 ਅਤੇ 2007
ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ
ਪਰ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨਾਲ 8 ਸਾਲ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਹੇ। ਜਿੱਥੇ ਟਰੰਪ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਥਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮੇਟਿਕ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਹਨ ਐਂਫ, ਕੈਨੇਡੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੁਸਰੇ ਕੈਬੋਲਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਆਪ ਕੰਦਰਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰੇ-ਗਰੈਮਿਡ ਅਤੇ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਮਹਾਰਕੀਆਂ ਬਰਨੀ ਸੈਂਡਰਜ਼, ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰੀਆ ਕਿਾਸੀਓ ਕੋਰਟੇਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ

ਫਰਾਂਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਖਰ ਚੀਨ 'ਤੇ ਚੁੱਗ ਕਿਉਂ?

ਪੈਰਿਸ-ਨੀਸ ਦੀਆਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਿਚੁੱਧ ਕਈ ਇਸਲਾਮੀ ਮੁਲਕ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਦੀਪ ਦੇ ਤਮਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਗੋਲਬਰਦ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕਰਾਚੀ ਵਿਚ ਫਰਾਂਸ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਮੰਦਰ ਤੋਤ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਓਥੇ ਹੀ ਭੁਤਤੀ ਭੌਤਿ ਨੇ ਢਾਕਾ ਸਥਿਤ ਕੋਮਿਲਾ ਵਿਚ ਦਰਜਨਾਂ ਘੱਟ-ਗਿੱਣਤੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਘਟਨਾ ਹੋਈ ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ, ਪਰ ਗ੍ਰੰਸਾ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਛੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਭੋਪਾਲ, ਮੁੰਬਈ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਆਦਿ ਨਗਰਾਂ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਉਤੇਜਿਤ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁੱਖਰ ਰਾਣਾ ਸਹਿਤ ਕਈ ਮਸਲਮਾਨ ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਹਾਂਕਿਆਂ ਤੋਂ ਈਸਾਈਆਂ, ਹਿੰਦੂਆਂ, ਯਹੁਦੀਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਫਰਾਂਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰੇ ਮੁਸਲਿਮ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਸ਼ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਹਨ?
 ਕੀ ਇਹ ਪੈਂਗਬਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ
 ਅਪਮਾਨ ਨਾਲ ਜੁਤਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ
 ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ
 ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਚੀਜ਼
 ਤ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ

ਜੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ 1.2
ਮਸ਼ਲਾਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ-ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ
ਗੀ ਮਜ਼ਹਬੀ ਪਛਾਣੀ ਵੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਰਿਹਾ
ਨੂੰ ਦਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਘਾਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ
ਫਰਾਂਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ
ਸਾਂ ਦਾ ਨੈਟਿਸ ਤਕ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।
ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੀਵੀ ਸ਼ੋਅ ਵਿਚ ਮੁਹੱਮਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ
ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਨ ਨਹੀਂ।

**LAW OFFICES OF
ROBERT DAVID BAKER**

Aggressive & Experienced Representation

We are here to help you

ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ
ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ

**RDB
LAW**

- * IMMIGRATION, ASYLUM, DEPORTATION, VISAS, ALL FORMS OF LEGALIZATION
- * BANKRUPTCY : Business and Personal
- * EMPLOYMENT : Wage and Hour Overtime' Wrongful Termination: Discrimination.
- * Civil Litigation
- * Criminal Law : Felonies and Misdemeanors

SE HABLA ESPANOL

Robert David Baker, ESQ
Robert David Baker, INC
80 South White Road,
Sanjose, CA

Legal Assistant
Gurmit Singh Saini

408-251-3400

ਵੱਖਰੀ ਤੇ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਫਿਲਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ- ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨਸ਼ਨ ਦਰ ਨਸ਼ਨ ਅਸਲ ਨਿਖਰੀ-ਨਿਖਦਰੀ ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਪਹੁੰਚੀ ਏ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਠੇਡੇ ਧਕੜੇ ਖਾ-ਖਾ ਇਸ ਬੋਲੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ-ਧੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ

ਲਾਜ਼ ਰੱਖੀ। ਜਿਵੇਂ ਮਾਂ ਦਾ ਉਹ ਦੁਪੱਟਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਲੁਕ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੱਖਰ ਵੀ 'ਮ' ਹੀ ਸਿਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਹ 35 ਅੱਖਰੀ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਸਿਰਫ 5 ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਨ ਤੇ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ ਆਉਦਿਆਂ-ਆਉਦਿਆਂ ਇਸ ਬੋਲੀ 'ਚ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਕਹਾਣੀਆਂ-ਕਿਸੇ ਬਣਗਏ, ਜੋ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਲਿਖ-ਲਿਖ ਕੇ ਗਾ ਕੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪਰਦੇ ਤੇ ਵਿਖਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਚੁੰਥੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਵੀ ਚਮਕਾਉਂਦੇ ਨੇ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਗਿਆਰਾਂ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਸਦੀ 'ਚ ਆਪਣੀ ਇਸ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ 'ਚ ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਉਪ ਬੋਲੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਆਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਲਵਈ, ਮਾਝੇ ਦੀ, ਪੁਆਧ ਦੀ, ਦੁਆਬੇ ਦੀ ਬੋਲੀ, ਕੱਢੀ ਦੀ ਬੋਲੀ, ਡੋਗਰੀ, ਝੰਗ ਦੀ ਬੋਲੀ, ਸਰਾਇਕੀ ਪਹਾੜੀ ਬੋਲੀ ਇਤਿਹਾਸਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ ਬੋਲੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਆਦਾਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਲੀ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੈ, ਉਹ ਪਸੰਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੇ ਕਿਰਸਾਨੀ ਦੇ ਵੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਲਿਖੀ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਤੇ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਟਿੰਗ ਮੁੰਕੰਮ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਜੀ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਕਿਰਸਾਨ ਜੋ ਉਮੀਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਦੇਸਤਾਨ ਲਈ ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਦੀ ਬੜੀ ਤਕਲੀਫਾਂ ਨਾਲ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇਹ ਫਿਲਮ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾ 'ਬੋਲੀ ਤੇ ਬੰਦੂਕ' ਹੈ, ਲੈ ਕੇ ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਹੇਠ ਬਣੀ ਇਹ ਫਿਲਮ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਸ. ਦੇਵ ਰਾਏ, ਸਰੀ (ਕੈਨੇਡਾ) ਦੇ ਰੱਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਹਵਾਤਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਟਿੰਗ ਵਿਚ, ਪਿੰਡ ਕੂਰੇ, ਬਰਨਾਲਾ 'ਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਇਹ ਹੁਣ ਬਣ ਕੇ ਮੁੰਕੰਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

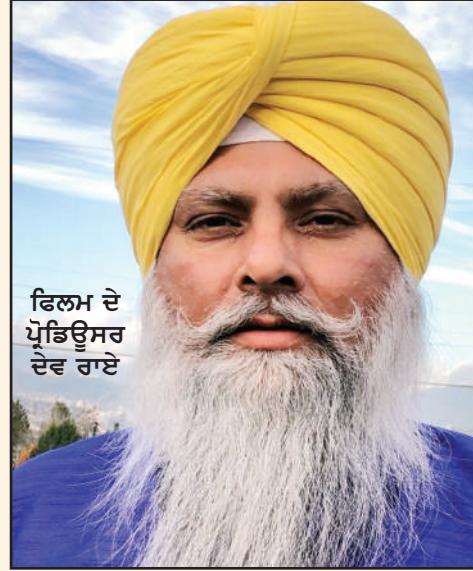
ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਜਿਸ ਨੇ ਬੋਅ-ਏਰੀਆ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਵਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਟੇਜ ਤੇ ਨਾਟਕ ਖੇਡ ਕੇ ਬਹੁਤ ਨਾਮਣਾ ਖੱਤਿਆ। ਪਾਲੀ ਦਾ ਸਟੇਜ ਤੇ ਆ ਕੇ ਸਟੇਜ ਉਤੇ ਇਵੇਂ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ 'ਚ ਰਚ ਜਾਣਾ ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਕਈ ਸੌ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸੋਚਣੀ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪਾਲੀ ਨਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਕੇ ਉਹੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ, ਜਿਸਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਾਲੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ 'ਪਾਲੀ ਹਾਲੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਤੈਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪਰਦੇ ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਆਉਣਾ ਹੀ ਪੈਣ' ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਪਰ ਤੇਰੀ ਦਿੱਖ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਅੱਗੇ ਦਿੱਖਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹੱਸ ਕੇ ਟਾਲ ਦੇਣਾ ਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ 'ਭਾਜੀ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੀ ਤਮਿੰਨਾ ਵੀ ਪੰਜੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।'

ਇਕ ਗੱਲ ਮੇਰੈ ਮਨ ਵਿਚ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਕੈਮਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਆ ਗਿਆ,

ਉਸ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਇਮ ਪੁਰੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਵੱਲ ਤੁਰਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੈਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਤੁਰਨ ਲੱਗ

ਕਿੰਦੀਆਂ ਨੇ, ਉਦੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਤੀ ਮਾਰ ਕੇ

ਫਿਲਮ ਦੇ
ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ
ਦੇਵ ਰਾਏ

ਲਾਈਨ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ
ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਲੋ

ਇਕ-ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਇਕ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਰੋਂ 'ਚ ਜੁੜ ਗਏ। ਫਿਲਮ 'ਬੋਲੀ ਤੇ ਬੰਦੂਕ' ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਸ. ਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਜੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਅੱਜਕਲੁ ਫਿਲਮ ਅਖੀਰਲੇ ਪੈਂਡੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ

ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਮੁੰਕੰਮ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਕਦੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਪਾਲੀ ਹੁਰਾਂ ਤੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ. ਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਜੋ ਪਿਛਲੇ 20-25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਰੀ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਲਾਗੇ ਖਸਰੋਪੁਰ ਤੋਂ ਸ. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ (ਜੋ ਨੋਵੀ ਵਿਚ ਸਨ) ਤੇ ਸਰੀ ਵਿਚ 'ਦਾ ਗ੍ਰੇਟ ਹੈਲਪਿੰਗ ਹੈਂਡ' 2007 ਤੋਂ ਸੰਸਥਾ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਢਾਣੀ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਪਰੋਸਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਵੀ ਉਸ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਨ। ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਤੇ ਸ. ਦੇਵ ਰਾਏ ਦੀ ਗੱਲ ਇਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਅੰਦਰੋਂ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਕਿਹੜਾ ਭਾਜੀ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੇ ਇਉਂ ਕਰ ਲਈਏ, ਅੱਗਿਓਂ ਦੇਵ ਰਾਏ ਜੀ ਝਟਪਟ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਾਲੀ ਭਾਅ ਤੁਸੀਂ ਜਿਵੇਂ ਸੋਚੇ ਹੋ ਕਰ ਲਈ।

ਇਸ ਤੁਰਾਂ ਇਕ ਸੁਚੜਾ ਰਾਹ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਮਨ ਹੋ ਕੇ ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਨੇ ਵੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਕ ਕਰਕੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ 'ਚ ਜੀਅ-ਜਾਨ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 55 ਕੁ ਮਿੰਟਾਂ ਦੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਛੋਟੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ 'ਚ ਦੋ ਗੀਤ ਵੀ ਨੇ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰਸੀ ਰਾਹਲ ਜੋ ਸਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਉਂ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ ਗਾਇਆ ਕੀ ਬੱਸ ਉਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਫਿਲਮ 'ਚ ਲੋੜ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਗੀਤ:

ਜਾ ਮਰ ਜਾਣ ਜਾ ਮਾਰ ਦੇਣਾ
ਪਰ ਛੱਡਦੇ ਨਹੀਂ ਮੈਦਾਨ
ਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੰਗਾਰੀਏ
ਅਸੀਂ ਅਣਖ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਨਾ।

ਦੂਜਾ ਗੀਤ:
ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਲਕੀਰ ਬਣ ਗਿਆ ਏਂ
ਸੱਜਣਾ ਵੇ ਸਾਡੀ ਤਕਦੀਰ ਬਣ ਗਿਆ ਏਂ।

ਫਿਲਮ ਦੇ ਐਕਟਰਾਂ 'ਚ :

ਬਲਕਰਣ ਬਰਾੜ ਜੱਸੀ ਲੋਗੋਵਾਲੀਆ ਰੁਪਿੰਦਰ ਰੂਪੀ ਕੇਸਰ ਕਸਤੂਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਜਪੁਤ ਦਲਜੀਤ ਡਾਲੀ ਰਾਜਸ਼ ਸਰਮਾ ਹਰਦੀਪ ਸਰਪੰਚ ਘਾਰੂ ਤੇ ਘੁੱਦਾ। ਜਿੰਮੀਦਾਰ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਜੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਵਵਾਦਾਰ ਦੇ ਟਕਰਾਦੀ ਦੀ ਇਕ ਐਸੀ ਤਸਵੀਰ ਜੋ ਫਿਲਮ 'ਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਡਕਸ਼ਨ ਦੇ ਦੇਵ ਰਾਏ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰੀਏ ਤੇ ਇਸੇ ਸੋਚ ਨਾਲ ਇਹ ਫਿਲਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਾਲੀ ਧਨੌਲਾ ਨੇ ਜਿਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਹੁਣ ਪੈਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਆਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੇ 'ਤੇ ਹੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਮੀਦ ਦੇ ਪੁੱਲ

ਸੱਤਾ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਲਈ ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ

ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਐਨਡੀਏ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਦੀਵਾਲੀ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ਨਮਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਸਿਫਰਾਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ।

ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਗੁਜਰਾਤ, ਕਰਨਾਟਕ ਆਦਿ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜਿੱਤ ਇਹ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੌਦੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹਿਤੈਸੀ ਨੇਤਾ ਵਾਲੇ ਅਕਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨਾਕਾਮ ਹੈ। ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਉਪਜੇ ਉਲਟ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਤਮਾਂ ਦੋਸ਼ ਮਕੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੇਟਰਾਂ ਨੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਵੈਸੇ ਜਦੋਂ ਬਿਹਾਰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਨਿਤਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਕਾਸ ਕਾਰਨ ਐਨਡੀਏ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਲੋਜ਼ਪਾ ਨੇਤਾ ਚਿਰਾਗ ਪਾਸਵਾਨ ਇਕੱਲੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਅਤੇ ਨਿਤਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ 'ਤੇ ਅੜ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਐਨਡੀਏ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋ ਕੇ ਚੋਣ ਲੜ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਬੇਤੀ ਢੱਬੇ ਲਈ ਬਲਕਿ ਜਨਤਾ ਦਾ ਯੂਨਾਈਟਡ (ਜੇਡੀਯੂ) ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਸਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਲੱਗ ਧਾਰ ਜਮਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਉਹ ਨਿਤਿਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਤਿੱਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਨਕ ਖੁਦ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਨਡੀਏ 'ਤੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਭਾਰੂ ਪਈ। ਵੈਸਵਾਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਚਿਰਾਗ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਜ਼ੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਇਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕੱਲ ਕੁਦਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਦਿੱਗਜ ਨੇਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਰਾਮ ਬਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਦਾਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਰਸੂਖ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੇਡੀਯੂ-ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਪੱਲਾ ਇਸ ਲਈ ਫਤਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਹ ਸਮਝ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੁਝ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਚਿਰਾਗ ਨੇ ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਅਣੇਖੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਡੀਯੂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਤਾਰੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੇਡੀਯੂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 25-30 ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਖੁਦ ਇਕ ਸੀਟ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਐਨਡੀਏ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਗੀਆਂ-ਖਾਸੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਬਲਕਿ ਐਨਡੀਏ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਵੀ 150 ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ। ਚਿਰਾਗ ਦੀ ਸਨਕ ਤੋਂ ਐਨਡੀਏ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ

ਤੇ ਉਸ ਵਰਗ ਹੋਰ ਕਬਿਤ ਸਹਿਯੋਗੀ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਬੇਤੀ ਕਰੇ ਵੀ ਡੋਬ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਚਿਰਾਗ ਦੇ ਬਾਗੀ ਤੇਵਰਾਂ ਕਾਰਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਾ (ਅਰਜੇਡੀ) ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਤੇਜਸਵੀ ਯਾਦਵ ਨੇ ਚਿਰਾਗ ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦਾ ਖੂਬ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦਾ ਯੂਨਾਈਟਡ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਟੱਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਜੇਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੇਜਸਵੀ ਨੂੰ ਉਭਰਦੇ

ਰੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਭੀੜ ਉਮੜ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਐਨਡੀਏ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਟੱਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਗੱਠਜੋੜ ਬਹੁਮਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਪਿਛੇ ਰਿਹਾ।

ਹਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੇਜਸਵੀ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੇਵਜੂਨਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਦੀ ਬਾਣੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਾ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਤਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਵੇ। ਨਿਤਿਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅੱਜ ਤੋਂ 15 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਭੀੜ ਉਮੜ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਐਨਡੀਏ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਟੱਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਗੱਠਜੋੜ ਬਹੁਮਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਪਿਛੇ ਰਿਹਾ।

ਹਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੇਜਸਵੀ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੇਵਜੂਨਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਦੀ ਬਾਣੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਾ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਤਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਵੇ। ਨਿਤਿਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅੱਜ ਤੋਂ 15 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਨਿਤਿਸ਼ ਦੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ 'ਤੇ ਮੌਹਰ ਲਾ ਕੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗੱਠਜੋੜ ਧਰਮ ਨਿਭਾਉਣਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਨਡੀਏ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਕੱਦ ਬੋਣਾ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸੁਬਿਅਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮਰਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਜਲਸੇ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਦੀਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਮਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਪ੍ਰਿੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਉਥੇ ਗਈਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੋਰ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਉਥੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਰਾਹੂਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਉਹੀ ਘਿਸੇ-ਪਿਟੇ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ। ਸਾਇਟ ਉਹ ਸਮਝ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਦਾਲ ਗਲੁ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਅਖੀਰਲੇ ਦੇ ਗੇਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਗਏ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਜਲਸੇ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਦੀਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਮਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਪ੍ਰਿੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਉਥੇ ਗਈਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੋਰ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਉਥੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਰਾਹੂਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਉਹੀ ਘਿਸੇ-ਪਿਟੇ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ। ਸਾਇਟ ਉਹ ਸਮਝ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਦਾਲ ਗਲੁ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਅਖੀਰਲੇ ਦੇ ਗੇਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਗਏ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਜਲਸੇ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਦੀਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਮਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਪ੍ਰਿੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਉਥੇ ਗਈਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਉਹ ਦੀ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕਵਿੱਖ ਦਾ ਅਮਲ-ਮੰਬਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਆਤਮ-ਮੰਬਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਸੁਰੂ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਫਿਰ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਫਿਰ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ

ਖੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ: ਦਾਅਵੇ ਤੇ ਹਕੀਕਤਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਿਸਲੀ ਦਾ ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫੈਡਰਲਿਜ਼ਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਏਕੇ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ; ਸਿਵਾਏ ਬੀਜੇਪੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਜ਼ਰੀਏ, ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਨੁਕਤਾ-ਨਿਗਾਹ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਤੌਤ ਹੋਣ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਅਰਥ ਸਾਸਤਰੀ ਤਰਕ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਘੋਲ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀ, ਅਰਥਚਾਰੇ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਅਨੇਕ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਹਕੀਕਤਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਜਾਂ ਅਲਪਕਾਲੀਨ ਹਨ। ਕਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਭਾ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਬਿਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਓ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਇਹ ਬਿਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਅਤੇ ਸੁਪੀਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਫੌਕੀ ਉਮੀਦ ਹਨ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਕੇਂਦਰਵਾਦ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲਿਜ਼ਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਥਾਂ ਸਬੇ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਬਾਬਤ ਹੁਕਮ ਕਰਨ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ (ਐਮਐਸਪੀ), ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹੱਕ, ਖੇਤੀ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਉਪਰ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਸਿੱਧਾ ਫੈਡਰਲਿਜ਼ਮ ਦੇ ਉਪਰ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦਾ ਹੀ ਤੌਤ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਲੋਚਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਕਾਰ-ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪੱਖ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਦਸ਼ਿਆਂ ਬਾਬਤ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਮਦ 33 ਤਹਿਤ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਰਤ ਕੇ ਬਣਾਉਣ ਹਨ। ਇਸ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸੰਘ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਕਤੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ।

ہر کیکڑ ایہ رہے کیا اسی سُبھی سانچی ہے پر
کِنْدَر تے سُبھیاں نُنْ براہُری دے� وآلی نہیں۔ ایس
تھیز کِنْدَر اتے سبھا سرکار، دےونے کا نُنْ بھا
سکریاں ہن پر کِنْدَر دا کا نُنْ عپر مُنیا
ਜاندا ہے اتے سبھے دے کا نُنْ دیاں ہیں مدارں جو کِنْدَر
دے کا نُنْ دے ٹولٹ ہونے، آپھے آپ رُنْد سماں
جاندیاں ہن। کِنْدَر دے کا نُنْ لاغا کرنا واساتھے سبھے
وی چوگا دیپی جاں میاڑ جیا دا تکڑے کر سکدے
ہن। پنجاب دیپاں سبھا دیاں ہیں ترجمیاں دیچ سپسٹ
ہے کیا کیماں نُنْ ائمڈیاں میں تو بھاڑ ادا لات دیچ
جاں دا ہُنک دے�ا نیاں دی میگا نُنْ تکڑا کرنا ہے،
ایہ سُبھی دیپاں اتے کُرداری نیاں دے اسماں دے
مُڈاہک ہے۔ بھری دیچ ائمڈیاں پسی میں ہُنک ناں بھری دیچ
کر سکنا اتے کرنا دی سُرچ دیچ دے دینے ایسی
وی کِنْدَری کا نُنْ نُنْ تکڑا کرنا ہے اتے دے پارٹیاں
دیچ کمپنی پارٹی نُنْ سُرچھا دےणا ہے، ایہ وی
سُبھی دیپاں اتے کُرداری نیاں دے اسماں دی پالٹا ہے۔
ਜیخے رہا جی نال واساتھے دی بھڑ ہے جاں تے ایہ نُنْ دے

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਆਬਾਇਡਨ ਦੀ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ 'ਤੇ ਜਿਤ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਖੂਸੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੱਤ ਗਈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਡੈਮੇਕਰੈਟਿਕ ਅਤੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ, ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੇ ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰ ਇਹ ਵੀ ਸੀਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਵਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਫਰਕ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਧਾਰਵਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤ ਅੰਤਰ ਹੋਣਾ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਨਿੱਬਦਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅੰਤਰ ਪਿੱਛੇ ਲੰਮੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲਡਾਈ ਪਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਦਾਰਵਾਦੀ, ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਾਮੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ, ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟ ਸਾਧਨਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਸਲਵਾਦ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਯਹੁਦੀਆਂ ਨਾਲ ਘਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਸਹੀਕਾਰ

ਸਟਾਕ, ਵੇਚ ਅਤੇ ਭਾਆ ਉਪਰ ਸਬੈ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਸਗੋ ਇਹ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਊਜ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ
ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਮਦ ਕੇਂਦਰੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਖਰੀਦ ਉਪਰ
ਟੈਕਸ, ਭਾਵ ਮੰਡੀ ਟੈਕਸ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਕਸ ਕਿਸੇ
ਵੀ ਨਾਮ ਹੇਠ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ
ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਸੁਥੇ ਵੱਲ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ
ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ
ਸੁਧਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੇਤੀ ਜਿਣਸਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਉਪਰ ਆਪਣਾ
ਹੱਕ ਸੁਧਾਈ ਸੂਚੀ ਤਹਿਤ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਾਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਥੇ ਦੇ ਅਰਥਾਤੇ ਅਤੇ

ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਠੋਕੇਦਾਰ ਦੇ ਬਗ਼ਬਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਬੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰਤ ਕਿ ਖੇਤੀ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ, ਮਾਪ ਦੰਡ, ਪਿਆਰ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦਿ ਧਾਰਾ 3 (1) ਏ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਠੋਕੇਦਾਰ ਉਪਰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਬਾਵਦ ਕਿਸਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਹ ਪਿਆਰ ਚੈਕ ਕਰਵਾ ਸਕੇਗੀ। ਧਾਰਾ 4(4) ਉਪਰੰਤ 4(5), ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 4(1) (2) (3) ਅਤੇ (4) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਉਪਰ ਲਾਗੂ ਹਨ ਠੋਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਰ ਵੰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਉਪਰ
ਸ਼ਰਤਾਂ
ਹੋ ਣ ਗੀ ਅ
ਜਿਹੜੀਆਂ 19
ਦੇ ਪ੍ਰਿਸੀ
ਕਾਨੂੰਨ f
ਦਰਜ ਹਨ।

ਇੱਕ
ਅਰਥ
ਖੇਤੀ

ਡਾ. ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ ਗਰੰਗ

ਸਬਾ ਸੂਚੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਭਾਵ ਖੇਤੀ ਮਦ 14, ਖੇਤੀ ਉੱਪਜ ਦੀ ਮੰਡੀ ਮੇਲੇ ਮਦ 28, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਠੇਕਾ ਆਦਿ ਮਦ 18 ਉਪਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰੇਖ ਜਿਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ

ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4
 (1) ਤਹਿਤ ਹਰ ਪੈਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਵਧਾਰੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ
 ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਪੈਨ ਕਾਰਡ ਵਧਾਰੀ ਨੂੰ
 ਤੈਅਸੁਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੌਲ
 ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਮੁਲ ਕਾਨੂੰਨ
 ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨ ਨਾਲ ਠੱਗੀ ਵੱਜਣ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ
 ਘਟੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਮ) ਤਹਿਤ ਖੇਤਾਂ ਦੇ
 ਰਸਤੇ, ਕਾਰਖਾਨੇ, ਸਾਇਲੇ ਸਟੋਰ, ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ, ਕੋਲਡ
 ਸਟੋਰੇਜ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਢਾਂਚਾ ਜਾਂ ਕਈ ਵੀ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਡ
 ਸੈਟਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਵੀ
 ਟ੍ਰੈਡ ਸੈਟਰ ਹੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਸ਼ਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ
 ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਐਲਾਨੇ ਪਰ ਪੰਜਾਬ
 ਇਹ ਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰ ਹੀ ਸਕਦਾ ਸੀ- 'ਬਸਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹਾ
 ਟ੍ਰੈਡ ਸੈਟਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰ
 ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ'।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਝੰਜਟ ਦੇ ਠੇਕਾ
ਖੇਤੀ ਦੇ ਕਾਨੰਨ ਵਿਚ ਗਣਵਤਾ ਆਦਿ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ

ਜੜ੍ਹਰੀ ਵਸਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਬਤ ਇੱਕ ਅਰਥ
ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੇ ਤਾਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ
ਖਾਸ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ; ਜਦਕਿ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਮੁਖੋਚੀ
ਅਤੇ ਮਨਸਰਜੀ ਦੇ ਭਾਅ ਵਾਲਾ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ
ਹਰ ਗਲੀ, ਮੁੱਹਲੇ, ਟੋਲੇ, ਬਸਤੀ, ਪਿੰਡ, ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਹਰ
ਨਗਰਿਕ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸਾਂਝੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਮਦਦ
ਵਿਚ 1954 ਦੀ ਤੀਜੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਜੜ੍ਹਰੀ
ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਜਮੁਖੋਚੀ, ਬੁਝ੍ਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਅ ਵਧਾ
ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੜ੍ਹਰੀ ਵਸਤਾਂ
ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ-1955 ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੀਜੀ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਕੇ
ਹੁਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਨਿਗਰਾਨ ਕਰ ਕੇ ਜਮੁਖੋਚੀ ਤੇ ਬੁਝ੍ਹ ਰੋਕਣ
ਅਤੇ ਭਾਅ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ
ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਸਤੁ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) ਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਇਸ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਨਵੀਂ ਉਪ ਧਾਰਾ 2(1ਏ) 1 ਏ ਬੀ (੧) ਅਤੇ (੮ੱਫ਼) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਵੱਲ ਕੀਤੀ ਇਸ ਨਵੀਂ ਸੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਵਸਤੁ ਪਿੰਸਿਪਲ ਐਕਟ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੇਂਡਾਰਨ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ

ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ
ਫਰੈਕ ਮਾਰਸ਼ਲ
ਡੇਵਿਸ, ਜਿਹਤ
ਅਮਰੀਕ ਨ
ਕਮਿਊਨਿਸਟ
ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ
ਸੀ, ਸਿਰ ਬੰਨਿਆ
ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਬਰਾਕ
ਓਬੈਸਨ

ਸਵਰਾਜਬੀਰ

ਬੱਕੇ ਹਿੱਡੇ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਪੈਂਡਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ

ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਲਿੰਗੀ, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਫੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਜ਼ਾਦ ਖਿਾਲ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸ਼ਾਲ੍ਹਾਂ, ਰੰਗਾਂ ਤੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀਆਂ	ਫਿਲਮਾਂ	ਵਿਚ
ਜ਼ਿਆਦਾ	ਉਦਾਰ	
ਖਿਆਲ	ਰੱਖਣ	
ਵਾਲਿਆਂ	ਨੂੰ	ਬੱਬੇ-
ਪੱਖੀ	ਅਤੇ	ਘੱਟ
ਉਦਾਰ	ਖਿਆਲ	
ਰੱਖਣ	ਵਾਲਿਆਂ	ਨੂੰ
ਸੱਜੇ-ਪੱਖੀ	ਕਿਹਾ	

ਧਨ ਕਮਾਉਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਬੰਦੀ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ
ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਰਵਸ੍ਰੋਸ਼ ਦੇਸ਼ ਸਮਝਣਾ ਆਦਿ ਜਿਹੋ
ਮਾਪਦੰਡ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗਰਦਾਨਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੁਣ ਉਦਾਰਾਦੀਆਂ ਨੂੰ
ਵੀ 'ਸਹਿਜੀ ਨਕਸਲੀ' 'ਟਕਤੇ ਟਕਤੇ ਵੈਂਗ' ਅਤੇ 'ਦੇਸ਼-

ਧੋਰੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਯੈਸ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੂੰ ਕਿਮੁਟਿਨਸਟ ਤੋਂ ਮਾਰਕ ਸਵਾਦ ਦੇ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ (ਜੋ ਕੀਨੀਆ ਵਾਸੀ ਸੀ) ਬਸਤੀਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਉ (ਜਿਸ ਨਾਲ ਓਬਾਮਾ ਲਾਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਹ ਨਿਹਾਉ ਯਾਰਕ ਦੇ ਮੇਅਰ ਦੀ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤਲਾਸ਼ਿਆਂ

ਮਾਰਸਲ ਡੇਵਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਆਹਫਾਮ ਮੂਲ ਦਾ ਡੇਵਿਸ ਕਵੀ, ਪੱਤਰਕਾਰ, ਨਸਲਵਾਦ-ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਕਿਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਰਕੁਨ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ 'ਫੈਡਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ਼ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ' (ਐਂਡਬੀਆਈ) ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਬਲੈਂਕ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਰੈਨੇਸ (ਸਿਆਹਫਾਮ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਪੁਨਰਜਾਗਰਤੀ) ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ 'ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਸੁਧਨੇ' (Dreams from My Father) ਵਿਚ ਡੇਵਿਸ ਤੋਂ ਕਬੂਲੇ ਅਸਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 22 'ਤੇ)

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਪਾਰ ਬੰਦੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੱਟ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ

ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੰਜਾਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਿਹਾਜ਼ਾ, ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਵੇਂ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਰਾਜਸੀ-ਆਰਥਿਕ ਅਹੀ-ਮੀਅਤ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਾਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਆਈਸੀਪੀ-ਅਟਾਰੀ ਲਾਂਘੇ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਵਪਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤ-ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੱਧ ਏਸੀਆ ਤੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਤੱਕ ਵਪਾਰ ਦਾ ਰਾਹ ਖੱਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਦੌਸਤਾਨਾ ਸਬੰਧ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਇਹ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਬਣਨ ਦੀ ਜੁਸਤੂ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਸਥਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿ-ਮੇਵਾਰਾਨਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਕੁੜੜਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਵਪਾਰ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਪਾਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਰਹੰਦੀ ਸਥੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਉਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਅਪਾਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਬਹੁਹਾਲ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਸੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਸੀ ਬੇਵਿਸਾਹੀ ਕਰ ਕੇ ਦੁੱਖੋਲੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਤਿੱਖੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਆਰਥਿਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਦਵਾਂਦੇ ਦੇ ਮੁਸ਼ਾਸ਼ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਰਾਜਸੀ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਹੀ ਭਾਰੂ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

1965 ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਪਾਰ ਬੰਦੀ ਇਸੇ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰਕ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਲਾਹਾ ਗੁਆ ਲਿਆ। ਚਲੋਂ ਵਪਾਰ ਬੰਦੀ ਜੋ ਫਰਵਰੀ 2019 ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਸਿਖਰ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਨੇ 200 ਫੀਸਟ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਵੀ ਅਗਸਤ 2019 ਵਿਚ ਵਪਾਰ ਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਭਰੇ ਸਿਆਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇਕ ਝਲਕਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ (2018) ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਰਮਾਨਾ 37 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਦੁ-ਵੱਲਾ ਵਪਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨਮਾਨ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਪਾਰ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਪੀਅਚੇਡੀ ਬੀਸਿਸ (1985) ਵਿਚ ਮੈਂ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ 1995 ਤੱਕ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਰਮਾਨ ਵਪਾਰ ਕਰੀਬ 7 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਜਾਵੇਗਾ; ਹਾਲਾਂਕਿ 2018-19 ਤੱਕ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਵਪਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਵਾ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਸਾਫ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸੁਚਕ ਅੰਕ (ਏ.ਕਿਊ.ਆਈ) ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਅੱਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਮਤਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਾਲਾਤ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਹੀ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਣ ਲਈ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਾਂ, ਖਾਸਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫੇਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਸਾਡਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੋਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 6 ਕੰਟੀਨੀਊਸ ਐਬਰੀਐਂਟ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਮੈਨੀਟਰਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ (ਸੀਏਏਕਿਯਾਮੈਸਟੈਂਸ) ਸਥਾਪਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਲੰਧਰ, ਖੰਨਾ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸਟੇਸ਼ਨ

ਕਰੀਬ 2.56 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਰੀਬ 25 ਫੀਸਟ ਹਿੱਸਾ ਆਈਸੀਪੀ-ਅਟਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਗ ਸੋਚੋ ਕਿ ਜੇ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸੰਭਾਵੀ ਵਪਾਰ ਦਾ ਅੱਧ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕਿਨਾ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਉਜ, ਵਪਾਰ ਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ, ਭਾਵ ਯੂਏਈ ਰਾਹੀਂ ਗੈਰਰਸਮੀ ਵਪਾਰ ਸਦਾ ਚਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੈਰਰਸਮੀ ਵਪਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤਕਤੀ ਮਾਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੰ-

ਮਾਤ੍ਰੇ ਸਿਆਸੀ ਸਬੰਧ ਨਾਰਮਲ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਦਾ ਰੋਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਗੋਂ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵੈਬਿਨਾਰ ਲਈ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 41 ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਅਤੇ 20 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਰਕਤ ਦਾ ਸੱਦਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਕ ਵਿਧਾਇਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹੁੰਗਰਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ। ਵੈਬਿਨਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਰਕਤ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਂਦਰੂ ਸੁਨੋਹਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ

ਦੁਰਗਾਹ ਤੋਂ ਦੂਰ ਪੈਂਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਸਥਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਲ ਕਿਸੇ ਬੰਦਰਗਾਹ ਦੀ ਬਾਣਾਇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੰਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਬਹਰੇ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਵੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਮਾਲ ਮੰਗਵਾਇਆ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਸਨਅਤੀ ਵਿਕਾਸ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ (ਕਰਿੰਡ) ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਇਕ ਅਧਿਐਨ (ਜੋ ਅਗਸਤ 2020 ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਇਆ) ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਚਲੋਂ ਵਪਾਰ ਬੰਦੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਉਤੇ ਵੱਡੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸੇ ਤੇ ਅਸੀਂ 14 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵੈ-ਬਿਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਉਥੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ, ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦਕਾਰਾਂ, ਨਿਰਮਾਣਕਾਰਾਂ, ਟਰੱਕ ਅਪਰੋਟਰਾਂ, ਕਲੀਆਂ, ਦਾਬਿਆਂ ਤੋਂ ਰੈਸਤਰਾਂ, ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ, ਤੋਲ ਕੰਡਿਆਂ, ਪਰਚੂਨ ਤੋਂ ਬੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕਲਾਂ, ਸਿਹਤ ਕਲੀਨਿਕਾਂ, ਪਿਪੇਅਰ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਆਂਡੇ ਡੀਲਰਾਂ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ, ਚਾਹ ਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਆਦਿ) ਦਾ ਆਮਦਨ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਮਣਾਂਸੁੰਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਦਮੀ, ਟਰੱਕ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਤਾਂ ਮੌਡਨ ਤੋਂ ਅਸਮੱਚ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟਰੱਕ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਤਾਂ ਮੌਡਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਟਰੱਕ ਬੈਂਦੋਂ ਘੱਟੋਂ ਪਾਂਧੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਟਰੱਕ ਬੈਕਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੁਲਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣੇ ਪਏ ਹਨ, ਗੰਭੀਰ ਮਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਈਟ ਵਿੱਚ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕਤਿਆਂ (ਐਸਤਨ ਅਧਾਰ 'ਤੇ) ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਨੇਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰਗ੍ਰਾਮ, ਪਾਣੀਪਟ, ਸੋਨੀਪਟ, ਫਰੀਦਾਬਾਦ, ਰੋਹਤਕ ਵਿੱਖ ਇਹ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਹਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਸਤ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ (2018-2020) ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਐਸਤਨ ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸਚਕ ਅੰਕ 50 ਤੋਂ 87 ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਐਸਤਨ ਨੇ ਇਕ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਾਲਾਤ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਹੀ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ (2019-2020) ਅਤੇ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨੇਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਸਤਨ ਏ.ਕਿਊ.ਆਈ. 67 ਤੋਂ 115 ਤੱਕ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਭੇਨੇ ਦੇ ਵਦਾਈ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਐਸਤਨ ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸਚਕ

ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ 46ਵਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਅ ਬਾਬੀਡਨ

ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਵੱਲ ਸਨ। ਜਿਸਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਚਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੌਣਾਂ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਅਸਲ ਪੈਨਸਲੇਨੀਆ ਦੀਆਂ ਵੇਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਬਾਬੀਡਨ 284 ਵੇਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜੇਤੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਥੇ ਹੀ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਜੇਕਰ ਬਾਬੀਡਨ ਜੋਰਜੀਆ ਅਤੇ ਨਵਾਡਾ ਤੋਂ ਵੀ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ 306 ਇਲੈਕਟਰਲ ਸੀਟਾਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਣ ਲਈ 270 ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੋ ਬਾਬੀਡਨ ਨਵਾਡਾ ਵਿੱਚ 22657, ਜੋਰਜੀਆ ਵਿੱਚ 7248 ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤਕਰੀਬਨ 15 ਕਰੋੜ ਵੇਟਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸੱਭਤ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਤ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੌਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੋਰਾ-ਫੇਰੀ ਦਾ ਮੰਦਾ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਏ ਆਪ ਜਾ ਕੇ 4 ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਵੇਟ ਪਾਉਣ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੀ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਵਾਲੀਆਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਬਾਬੀਡਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜ਼ੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਵੋਟਰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸੁਸਤ ਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੌਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿਲਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਦੇ ਹਾਰ ਜਾਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਣ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਵੋਟਰਾਂ ਵੱਲ ਘੱਟ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੀ ਸੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੰਪ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਡਾਕਵੇਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਬੀਡਨ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਯਕੀਨੀ ਸੀ ਪਰ ਟਰੰਪ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸ ਕਰ ਰਿਪਲਿਕਨ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਚੌਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੋਰਾ-ਫੇਰੀ ਦਾ ਸੱਕ ਖੜਾ ਕਰਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰਾਂ ਦੀ ਹੋਰਾ-ਫੇਰੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉਹ ਹਾਰ ਮੰਨੀ ਬੈਠਾ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਸੰਕੇਤ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਣ ਜਾਂ 2024 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਣ ਲੱਭਨ ਦੇ ਇਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਜੋਅ ਬਾਬੀਡਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਇਕ ਭਲਕ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕਤ ਉਹਨਾਂ ਵਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜੋਅ ਬਾਬੀਡਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਅੱਜੇਕੇ ਵੋਟਰ ਹਾਲੇ ਪੈਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ।

ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਹੇ ਬਾਬਿਡਨ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੌਣਾਂ ਲਈ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਲਈ ਉਹ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦਾ ਦਹਾਂਕਾਂ ਦਾ ਤਜ਼ਰਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੋਹਦੂਰੀਨ ਬਲਾਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਕਰਸ਼ਣ ਨਾਲ ਅਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਨੀਤੀ ਜਿੱਦਗੀ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵਾਸਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਜੀਵਨ ਯਾਈਸ ਸੈਨੇਟ ਵਿੱਚ 1973 (47 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ) ਵਿੱਚ ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਚੌਣ ਮਹਿਸੂਸ 1987 'ਚ (33 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ) ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ ਉਹ ਵਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿਸ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਵੀ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪਈ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਈ ਉਹ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਪਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੰਮੇ ਸਿਆਸਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨਿਰਾਸ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਰੇ ਵੀ ਉਹ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਹ ਹਕੀਕਤ ਤੋਤ ਰੋਕਦਾਰ ਸਨ। 2009 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 'ਤੀਹ ਫਿਸਦੀ ਸੰਭਾਵਾ' ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਉਹ ਸਾਇਦ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੀ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਓਬਾਮਾ ਦਾ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਨ ਵਾਲਾ

ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਪਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਸਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਾਹਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਸੈਨੇਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।

ਬਾਬੀਡਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਚੰਡਿਤਰ ਕਾਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਤੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਾਗਡੇਰ ਸੰਭਾਲ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਵਾਰ ਅਮਰੀਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣਗੇ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ

ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਡਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੈਨੇਟ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੀਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਨਿਉਮੀ ਦੀ ਕਾਰ

ਮੁਰਜਿਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਹੰਟਰ ਵੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਜੂ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 2015 ਵਿੱਚ ਬਰੇਨ ਟਿਊਮਰ ਨਾਲ 46 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਨ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਗੁਆਉਣ ਕਾਰਨ ਬਾਬੀਡਨ ਨੂੰ ਕਈ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਦੌੜ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਦਗੀ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਹਮਦਰਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਤ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬੀਡਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਰਗੇ ਸਿਆਸੀ ਖਾਨਦਾਨਾਂ ਲਈ ਜਿੱਦਗੀ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿੰਨੀ ਵੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਬੀਡਨ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਤਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਬੰਧ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1991 ਦੇ ਖਾਤੀ ਯੂਂਧ ਖ਼ਿਲਾਫ ਮਤਦਾਨ ਕੀਤਾ, ਫਿਰ 2003 ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਤਾਕ ਤੋਂ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮ

Raja King of Sweets Now Presents
Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT • FALUDA KULFI
- GOL GAPPÉ (PANI PURI) • KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

Phone : (510) 489-9100

Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੇਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਪੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੰਡੀਆਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋਂਡੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੁ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਫੀ, ਗੁਲਾਬ ਜਾਮੂਨ ਤੇ ਵਿਆਹ
ਸ਼ਾਦੀ ਮੈਂਕੇ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ
ਹਨ। ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਮੁਨ ਇੰਡੀਆਨ ਕੁਝੀਨ (ਹੇਵਰਡ)
600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812
www.moonindiancuisine.net

Paul 510-978-7170

DIXON

ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਰੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ, ਆਸੀਂ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਫਾਈਨਾਂਸ ਵੀ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

THE WEST'S LEADING FULL-SERVICE TRUCK AND TRAILER DEALERSHIP

SALES & LEASING • PARTS & SERVICE • FINANCE & INSURANCE

HARJINDER SINGH BAL
NEW TRUCK SALES

Direct 707-640-7114 | Cell 510-613-3573

hsingh@tecequipment.com

TECEQUIPMENT.COM

8555 Pedrick Rd Dixon, CA 95620

Cosmetic & Family Dentistry

UPPAL DENTAL CARE

50 % Discount for Cash Patients

INVISALIGN

Call for Details

Straighten Teeth
Without Wires

Charanjit S Uppal
D.D.S.

FREE TEETH WHITENING WITH PAID EXAM,
X-RAY & CLEANING.

YOUR INSURANCE USUALLY COVER THESE SERVICES

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

1191 W Tennyson Rd. # 4,
Hayward. (CA) 94544
510-786-1780

www.uppaldental.com

Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted

1750 CLEAR LAKE AVE
Milpitas, CA 95035
408-942-4400

TASTE OF INDIA

specialist- Gurh Dee Barfee, Gurh Diyaan Jalebian

32 ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ
ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਗਿੱਲਾ ਤੇ
ਵਾਧੀਆ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ

ਗੁੜ ਦੀ ਬਰਫੀ, ਫਿੱਕਾ ਕਲਾਕੰਦ
ਗੁੜ ਦੀਆਂ ਜਲੇਬੀਆਂ, ਇਮਰਤੀ

ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਖ
ਦੇ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ
ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ

lunch buffet everyday
fresh jalebian every day

DEVINDER SINGH PABLA (OWNER)
510-791-1316

5144 MOWRY AVE (ON FARWELL DR)
FREMONT, CA 94538
510-773-8810

Quick Lube & Smog

We rent
U-HAUL

OIL CHANGE & SMOG CHECK STATION

SUKHWINDER BHELLA

gogibhella@gmail.com

691 W. Tennyson Rd
Hayward, CA 94544

PH 510-757-6775
FAX 510-292-0330

PREET FABRICS & APPLIANCE

ਅਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਰੀਟੈਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ,
ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿੰਗੇ ਅਤੇ
ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚੱਲੇ
ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਲਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਚੂੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੇ, ਰੁਮਾਲੇ ਤੇ
ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER BOTH FABRICS & APPLIANCES

APPLIANCES & LUGGAGE CROSS,
PARKER PENS, OSTER BLENDERS

Watches (Seiko, Citizen & Swistar)

Shavers & Trimmers

Cellular Phones

Onkar Singh Banwait

5156 Mowry AVE. Fremont. CA 94538
Tel- 510-797-7111

ਨਵੰਬਰ-84 ਦੀ ਯਾਦ: ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਕੰਬਲੀ ਛੇੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ?

ਨਵੰਬਰ-84 ਵਿੱਚ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਵਾਪਰਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੇਗੁਨਾਰ ਸਿੱਖ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਉਸਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਭੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਕਾਰਣ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਜਿਆ ਰੋਸ ਸੀ, ਜੋ ਸਿੱਖ-ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਤੱਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਤਲੇਆਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਾਂਗ੍ਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਯੋਜਤ ਸੀ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ, ਜਸਟਿਸ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੰਚਰ ਦੇ ਛੱਪੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਐਫਾਰਾਇਏ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਹੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਜੂਲਾ ਵਿਰੁਧ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਕਿਵੇਂ ਵਰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਿੱਨ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ-1984 ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਣ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗਠਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਣ ਲਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਜਨ-ਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਜਸਟਿਸ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੰਚਰ) ਪੁਰ ਅਧਾਰਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਜੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਥਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਪੁਰ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜੱਜ, ਜਸਟਿਸ ਵੈਡ ਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ। ਇਸਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਛੁਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੁਰ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਾ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰ ਲਿਆ। ਪ੍ਰੰਤ ਛੁਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਖੁਲ੍ਹੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਕਿ ਮੁਕਦਮੀਆਂ ਦੀ ਸੁਚੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲੀਖਿਆ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦਾ ਦਬਾਉ ਵਧਦਾ ਵੇਖ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਰੰਗਾਨਾਥ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗਠਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵੇਖ, ਹਰ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਟਕਾ ਲਗਾ। ਸੱਚਾਈ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਵੈਂਡੀਆ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਬੇ-ਭਰੋਸਗੀ ਵਾਲਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਿੱਨ ਵਿੱਚ ਪੀਯੂਸੀਐਲ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਘੋਖ-ਪਤਤਾਲ ਲਈ ਉਘੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਐਸ ਐਮ ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗੁਰੂ ਸੰਕਤਰ ਗੋਵਿੰਦ ਨਾਰਾਇਣ

ਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਸਤੀਆਂ ਸਹਿਤ ਕਈ ਸਨਮਾਨਤ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਤੱਤਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਤੱਰ ਲਿਖ, ਇੱਕ ਬੈਠਕ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਕਤਿਆਂ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰੰਤ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਰਿਹਾ, ਪਤੱਰ ਦਾ ਉਤਰ ਤਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪੀਯੂਸੀਐਲ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਿਲੀ? ਕੀ ਉਹ ਛੋਟਾ ਪੇਤ ਸਨ?

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕਿ ਉਸ ਪੁਰ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦੀ ਵੀ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 'ਜਬ ਕੋਈ ਬਤਾ ਪੈੱਤ ਗਿਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਧਰਤੀ ਹਿਲਤੀ ਹੈ ਹੈ'। ਪ੍ਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੋਈ ਹਤਿਆ ਕਾਰਣ ਧਰਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਿਲੀ? ਕੀ ਉਹ ਛੋਟਾ ਪੇਤ ਸਨ?

ਪੀੜਾ, ਨਵੰਬਰ-84 ਦੀ: 'ਰੱਬ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਜੇ, ਬਸ ਕਰੋ, ਬਹੁਤ ਹੋ ਚੁਕਿਐ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜੀ ਲੈਣ ਦਿਉ..' ਆਖਿਦਿਆਂ ਸਿਰ ਤੇ ਦੁੱਖਤ ਮਾਰ ਉਹ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ 'ਮੈਂ ਇਕ ਪਤ੍ਰਕਾਰ ਹਾਂ ਤੇ..' ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗਲ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ, ਉਸਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਬਾਂ ਮਾਰ ਕੌਂਡਿਆਂ, ਪੁਛਿਆ ਕਿ 'ਤੁਸਾਂ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਪਤ੍ਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿਵਾਏ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮਸਾਲੇ ਲਾ, ਛਪਵਾਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕਹਿੰਦੇ-ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਮਦਰਦੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁਲ ਵਟ, ਸਾਡਾ ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਸੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਹੀ ਕੀ ਹੈ?' ਉਸਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਭਤਾਸ ਕਵਿਦਿਆਂ ਕਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰਖਿਆ, ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਸੀਨਿਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਹਮਦਰਦੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕਤੇ ਵਾਰ ਨਸ਼ਤਰ ਲੈ ਸਾਡੇ ਭਰੇ ਜਥਮ ਆ ਕੁਰੇਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕੀਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਜਥਮ ਭਰਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਰੇਦੇ ਗਏ ਜਥਮਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਉਠੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਾਰਣ, ਵਹਿਦੇ ਅਥਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਕਣ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਕਿ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆ, ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਜਥਮ ਕੁਰੇਦ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਕਾਰਣ, ਉਠਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਹਿੰਦੇ ਕਦੇ ਤਕ ਅਥਰੂ ਵਾਹਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨਾਲ, ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਰਹੇ ਅਥਰਾਂ ਨਾਲ ਭਿਜੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲ ਦੀਆਂ ਢਿੱਪਿਆਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲ ਰਹੇ, ਉਸਦੇ ਦਰਦ ਭਰੇ ਥੋੜੇ ਨੈ ਮੈਂਨੂੰ ਧੂਰ ਅੰਦਰ ਤਕ ਕੰਬਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

...ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ: ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਂਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਹੋ ਵਰ੍ਹੇ ਇੱਥੇ ਆ, ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਨੂੰ ਪੁਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਗੁਨਾਹ ਕਰਦਾ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾ, ਉਹ ਕਦੀ ਵੀ ਮੁਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੀਤੜ-ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਵੰਬਰ-84 ਦੇ ਸਾਕੇ ਦੀ ਗਲ ਛੇੜ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰੇ ਜਾਂਦੇ ਜਥਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰੇਦ ਦਿੰਦਾ ਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ-ਨਸਲਕੁਸੀ ਦੀ ਗਲ ਕਰਦਾ ਹਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਦਰਦ ਭਰੀਆਂ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਣ ਨਚਣ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਉਹ ਬੀਤੇ 36 ਵਹਿਆਂ ਤੋਂ ਭੋਗੇ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਹ ਜਥਮ ਮੁਤ ਕੁਰੇਦੇ ਜਾਂਦੇ, ਜੋ ਅਜੇ ਭਰਨ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇਡੇ ਹੀ ਪੁਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰੇ ਸਾਕੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਣਾ ਕੇ ਛਪਵਾਣ ਦੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਦੀ ਮੁੜ ਕੇ ਵੀ ਨਾ ਵੇਖਦਾ ਕਿ ਜੋ ਜਥਮ ਮੈਂ ਕੁਰੇਦ ਆਇਆ ਹਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਕਦੋਂ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਥਰੂ ਬਣ ਵਹਿੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ?

ਜਸਵਿੰਦ ਸਿੱਖ 'ਅਜੀਤ'

ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ 31 ਅਕਤੂਬਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹਤਿਆ ਦੇ ਰੁੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਵਾਸ, 1, ਸਫ਼ਰਜ਼ੰਗ ਰੋਡ ਪੁਰ ਇੱਕ ਬੈਠਕ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮੁਖੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪਰਾਜਪਾਲ ਪੀ ਜੀ ਗਵਾਈ, ਕਾਂਗ੍ਰਸ (ਾਈ) ਦੇ ਨੇਤਾ ਐਮ ਐਲ ਫੋਡੇਦ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਜੰਮਖਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਾਇਕਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੀ ਸੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਜਾਦੁ ਉਹ ਜੋ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਬੋਲੇ ! ਠੀਕ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰੋਸ਼ਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦਾ ਜਾਦੂ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਿਆ ।

ਰੋਸ਼ਮਾ ਦਾ ਜਨਮ ਮਈ 1947 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਲੋਹਾ ਤਹਿਸੀਲ ਰਤਨਗੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੁਕੂ ਨੇਤੇ ਬੀਕਾਨੇਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ । ਰੋਸ਼ਮਾ ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਦੀ ਯੀ ਸੀ।

ਰੋਸ਼ਮਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹਾਜ਼ੀ ਮਮਦ ਮਸਤਕ ਸੀ ਇਹ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਰੀਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਤੁਰ ਫਿਰ ਕੇ ਸਿੰਦਰੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਨਾ-ਬਦੋਸ਼ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੋਸ਼ਮਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਵਿੱਉਪਾਰੀ ਸੀ ਉਹ ਉਠਾਂ, ਘੋੜਿਆਂ ਦਾ ਦੁਰ ਦਰੇਡੇ ਤੱਕ ਵਿਉਪਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਧਰੋਂ ਗਾਈਆਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਲਿਆ ਕੇ ਇਥੇ ਵੇਚ ਦੇਣੀਆਂ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕਬੀਲਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲਿਆ ਗਿਆ । ਉਸ ਟਾਇਮ ਰੋਸ਼ਮਾ ਮਹੀਨੇ ਕੁ ਦੀ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਕਬੀਲੇ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ।

ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸੌਂਕ ਸੀ ਇਹ ਗੜਵੀ ਵਜਾ ਕੇ ਤੁਰੀ ਫਿਰਦੀ ਗਾਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਇਕ ਦਿਨ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ਲਾ ਹੈਦਰਾਬਾਦ (ਸਿੰਘ) ਗਿਆ । ਰੋਸ਼ਮਾ ਸੇਵਨ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਕਲੰਦਰ ਦੀ ਮਜ਼ਾਰ ਉਤੇ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਸ ਟਾਇਮ ਉਹ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਮੇਲੇ ਅੰਦਰ ਗੜਵੀ ਵਜਾ ਕੇ ਕਵਾਲੀ 'ਦਮ ਦਮ ਮਸਤ ਕਲੰਦਰ' ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਗਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਥੇ ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰੋਡੀਓ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਲੀਮ ਗਿਲਾਨੀ ਵੀ ਇਨ੍ਹੀਂ ਮਿੱਠੀ ਤੇ ਸੁਰੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸਲੀਮ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਦਾ ਘਰ-ਬਾਰ ਪੁੱਛਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਤੁਰ ਫਿਰ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਸਲੀਮ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਆਧਾ ਐਡਰੇਸ ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਦੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਕਰਾਈ ਰੋਡੀਓ ਸਟੋਨ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੇਢ ਕੁ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਬੀਲਾ ਤੁਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਕਰਾਚੀ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਰੋਸ਼ਮਾ, ਸਲੀਮ ਗਿਲਾਨੀ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਐਡਰੇਸ ਲੈਕੇ ਰੋਡੀਓ ਸਟੋਨ 'ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸਲੀਮ ਗਿਲਾਨੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ। ਜਦ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ

ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਮੈਂ ਕਦੇ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਗਇਆ। ਮੈਂ ਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਾ ਸਕਦੀ ਹਾਂ ਪਰ ਸਲੀਮ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਕੇ ਸਟੁਡੀਓ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰਵਾ ਲਈ ਉਥੇ ਰੋਡੀਓ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਵੀ ਪਿੱਚ ਲਈ ਰੋਸ਼ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਛੋਟੇ ਕਿਉ ਪਿੱਚ ਲਈ ਰੋਸ਼ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਛੋਟੇ ਕਿਉ ਹੈ ਸਾਡੇ ਕਬੀਲੇ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਖਿਚਵਾਉਣ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਮੰਨੇ ਹੋ ਹਨ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋਣੇ।

ਰੋਸ਼ਮਾ ਦੇ ਗੀਤ ਜਦ ਰੋਡੀਓ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਹਰ ਪਾਸ ਰੋਸ਼ਮਾ-ਰੋਸ਼ਮਾ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਪਰ ਰੋਸ਼ਮਾ

ਇਸ ਹੋਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਸੀ। ਸਲੀਮ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਫਿਰ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹਿਆ ਗਲਾਨੀ ਨੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਉਤੇ ਵੀ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਉਹ ਕਿਥੇ ਚੱਲੀ ਗਈ ?

ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਦੀ ਛੋਟੇ ਅੜਬਾਰਾਂ

ਰਸਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਛਪਵਾ ਦਿੱਤੀ

ਇਸ ਕੁਝੀ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 2000 ਰੂਪਏ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਬੀਲਾ ਪੁੰਮਦਾ-ਘੁਆਉਂਦਾ ਮੁਲਤਾਨ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਉਥੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਛੋਟੇ ਇਕ ਰਸਾਲੇ 'ਤੇ ਦੇਖੀ। ਕਬੀਲਾ ਵੀ ਛੋਟੇ ਦੇਖ ਕੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋਇਆ।

ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਿਹਣ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਉਦੱਦ ਵਿੱਚ ਲਿਖਵਾ ਕੇ ਸਲੀਮ ਗਿਲਾਨੀ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਪਵਾਂ ਦਿੱਤੀ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹੀ ਕੇ ਸਲੀਮ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਤੂੰ ਇਥੇ ਰੋਡੀਓ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਫੇਰ ਗੀਤ ਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਲਵੰਤ ਗਰਗੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, "1969 ਈ: ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਮਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੀਤ 'ਹਾਏ ਓ ਰੱਬਾ ਨਈਓ ਲੱਗਦਾ ਦਿਲ ਮੇਰਾ' ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰਵਾ ਲਈ ਉਥੇ ਰੋਡੀਓ ਨੇ ਆਪਣੀ ਛੋਟੇ ਵੀ ਪਿੱਚ ਲਈ ਰੋਸ਼ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਛੋਟੇ ਕਿਉ ਹੈ ਸਾਡੇ ਕਬੀਲੇ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਖਿਚਵਾਉਣ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਮੰਨੇ ਹੋ ਹਨ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋਣੇ।"

ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਮੈਂ ਵਣਜਾਰਨ

ਲੰਡਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿੱਚ ਗਾਵਾਂਗੀ ਮੈਂ ਅੱਲਾ ਦੀ ਸੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅੱਲਾ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਖੱਦਰ ਸਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਥਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਢੂੰਡ ਕੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।"

ਰੋਸ਼ਮਾ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਅਨਧੂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੜਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਸੁਰ ਤਾਲ ਸਿੱਖੀ ਸੀ।

1960 ਈ: ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੁਰੂ ਗਈ ਫਿਰ ਰੋਸ਼ਮਾਂ ਨੇ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਤੇ ਵੀ ਗਾਉਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

1970-80 ਦੇ ਦਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਟਾਈਮ ਰੋਸ਼ਮਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ।

1973 ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਦੀ ਫਿਲਮ ਬੌਬੀ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਮਾ ਦਾ ਗਾਇਆ ਗੀਤ 'ਅੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅੱਖੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ' ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਹਿੱਦੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਲਤਾ ਮਿਂਗਸ਼ਕਰ ਨੇ ਗਇਆ।

1983 ਵਿੱਚ ਸਭਾਸ ਘਾਟੀ ਨੇ 'ਹੀਰੇ' ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ ਇਹ ਜੈਕੀ ਸ਼ਰਾਫ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਮੀ ਕਪੂਰ, ਸ਼ਕਤੀ ਕਪੂਰ ਆਦਿ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਭਾਰਤ ਆਈ।

ਜਦ ਸੁਭਾਸ ਘਾਟੀ ਨੇ ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਗੀਤ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਇਥੇ ਹੀ ਗਾ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਘਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਪਿਛੇ ਬੰਬੀ ਦੇ ਮਹਿਬਬ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿੱਚ 'ਲੰਬੀ ਜੁਦਾਈ' ਗੀਤ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਅਤੇ ਗੀਤ ਬਹੁਤ ਚੱਲਿਆ। ਇਹ ਗੀਤ ਸਦਾ ਲਈ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਗਇਆ।

ਰੋਸ਼ਮਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਸੀ ਰੋਸ਼ਮਾ ਦੌਸਤੀ ਹੈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਰੁਸ ਗਾਉਣ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਈ ਤਾਂ ਰਸਤਾ ਭੁਲ ਗਈ ਹਰ ਪਾਸ ਬੋਰਡ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਪੱਗ ਵਾਲਾ ਸਰਦਾਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਉਸ ਦੀ ਅੜੀਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਬਾਪ ਮਿਲ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੀ ਪੱਗ ਬੰਨਦਾ ਸੀ।

ਰੋਸ਼ਮਾ ਨੇ ਰੋਡੀਆਂ, ਕਨੇਡਾ, ਰੂਸ, ਭਾਰਤ, ਇਂਗਲੈਂਡ, ਡੈਨਮਾਰਕ, ਰੁਮਾ

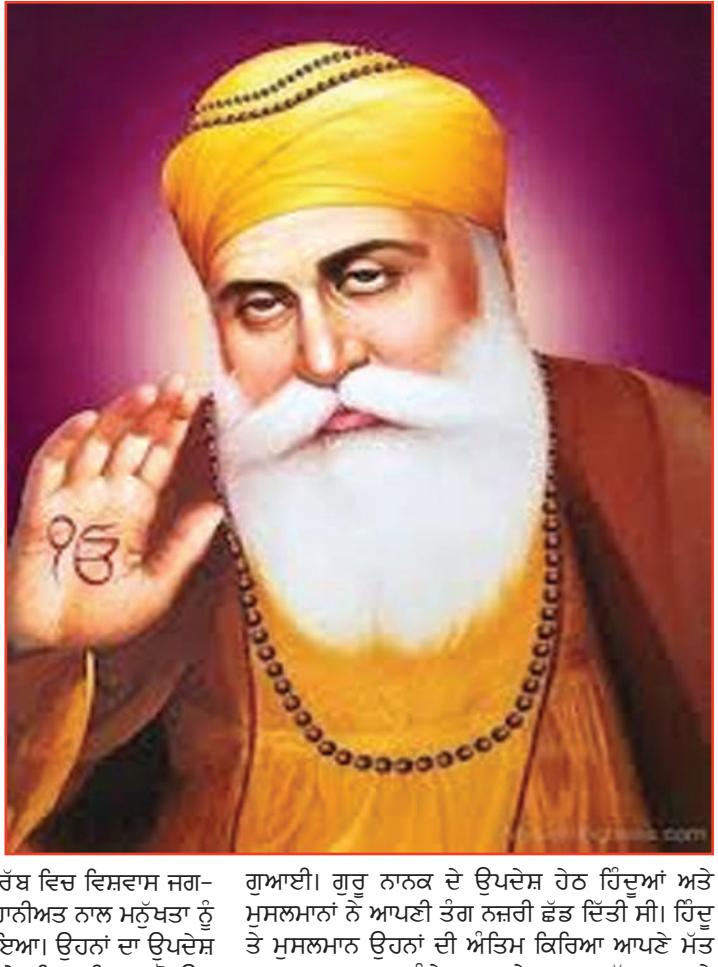
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਭਾਰਤ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ, ਤੁਅਸਬ, ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਸੀ। ਲੋਕ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਨਿਘਾਰ ਆ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਪਾਪ ਵਿਚ ਪਿਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਹਿਬਰ ਨਾ ਰਿਹਾ। ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਟੋਲਾ ਵੀ ਲੋਟੂ ਟੋਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਤਦ ਇਸ ਕਲਾਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਰਬ ਸਾਂਝੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ। 'ਭਇਆ ਆਨੰਦੁ ਜਗਤੁ ਵਿਚ ਕਲਿ ਤਾਰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ'। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1469 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਪਿੰਡ ਰਾਇ ਭੋਇੰ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੇਖੂਪੁਰਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਜਿਸਨੂੰ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਂਧੇ ਕੋਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਪਹਾੜੇ ਛੇਡੀ ਹੀ ਸਿੱਖ ਲਏ। ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਬੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਤੌਰਕੀ ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਡਰੀ ਕੰਮ ਵੀ ਸਿੱਖ ਲਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੇ ਨਵਾਬ, ਜਿਸਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਾਣਾ-ਫੌਕਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮੌਦੀਖਾਨੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮੌਦੀ ਬਣਾਏ ਗਏ। 19 ਵਰ੍ਹੇ ਦੁ ਉਮਰ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਮਾਤਾ ਸੁਲਖਣੀ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਸਨ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਲਖਮੀ ਦਾਸ। 28 ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ 1497 ਨੂੰ ਵੇਈਂ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੌਂਝੀ ਹੋਈ।

1521 ਈ। ਤੱਕ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਦੂਜੀ ਦੱਖਣ, ਤੀਜੀ ਉਤਰ ਤੇ ਚੌਥੀ ਪੱਛਮ ਵੱਲ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਬਾਬੀ ਮਰਦਾਨਾ ਅਤੇ ਬਾਲਾ ਜੀ ਵੀ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ। ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਧਰਮ ਉਡ੍ਹ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਨਾ ਕੋਈ ਪਰਾ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਪਰਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ। ਉਪਰੋਂ ਆਪਸੀ ਨਿਖੇਕਿਆਂ ਕਰਕੇ ਦੋਵੈਂ ਦੁਖਿਆ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਸਵ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੂਰੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਲਾਏ ਸਰਬ ਸਾਂਝੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਆਖਿਆ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨਸਾਨ ਹੈ, ਫਿਰ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ। ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਛੁਤ-ਛਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਚਲਾਈ, ਜਿਥੇ ਹਰ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਕੇ ਪੰਗਤ ਵਿਚ ਰਲ ਬੈਠ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛਕਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਵਿਤਕਰਾ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੀਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਾਹ ਸਰਫ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੋ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ। ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਧੁਰਾ ਦੱਸਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਤਪ-ਤਿਆਗ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਸਾਂ ਨਹੀਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਜਿਕ ਮਜ਼ਹੂਡੀ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਵੰਡ ਫੜੋ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪੋ। ਸੇਵਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ। ਬੇਗਰਜ਼ ਸੇਵਾ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਸੁਆਰਥ ਨੂੰ ਛੱਡੋ। ਭਾਵੇਂ ਵਿਚ ਰਹੋ ਦਸਾਵਾਨ ਬਣੋ, ਦਾਨ ਕਰੋ। ਸੱਚ ਤੋਂ ਪਹਿਰਾ ਦਿਓ। ਰੱਬ ਇਕ ਹੈ, ਉਸਦੀ

ਰੜਾ ਵਿਚ ਰਹੋ। ਰੱਬ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਰਸਤਾ ਬਣਾਓ, ਕਿਸੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਿਆ। ਕੜ ਦੀ ਕੰਧ ਦੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਵਲ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰੋ। ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਤੋਂ ਹੀ ਜਗਤ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਰਾਜੇ ਵੀ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਸਨੂੰ ਮੰਦਾ ਆਖਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਰ ਜੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਵਾਂਪਣ, ਵਿਸਵ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਫਿਰਕਾਪੁਸਤੀ ਨੂੰ ਤੋਡਨਾ, ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰੀਤ-ਰਸਾਮ ਦੀ ਕੋਈ ਬਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਧਰਮ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੱਬ ਵਿਚ ਵਿਸਵਾਸ ਜਗਾਉਣਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਢੁੱਘੀ ਹੁਗਨੀਅਤ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚ ਧਰਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਸੀ। ਅੰਤਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਜਾ ਵੱਸੇ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਘਰਿ ਘਰਿ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਜੀਐ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ

ਗੁਆਈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੰਗ ਜ਼ਜ਼ਰੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਤੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਿਰਿਆ ਆਪਣੇ ਮੰਤੁ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਚਰਚਿਤ ਸੀ ਨਾਨਕ ਸਾਹ ਫ਼ਿਰੋਜਾ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਮੌਜਨਾਂ ਦਾ ਪੀਰ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਗਏ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ-ਸਮਾਜਿਕ ਮੇਲੇ

ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਵਖਿਆਨ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਰਾਮ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ।

ਗੁਰਪੁਰਬ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਨੇੜੇ ਤੇਤੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਢੋਲਕੀਆਂ, ਛੈਣਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮੁੱਹ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਾਪ-ਫੇਰੀ ਦੀ ਭੇਗ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਵਿਸਾਲ ਡਿਉਢੀ ਅੰਗ ਖੋਲ੍ਹੇ ਕੇ ਇਸ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਦੇ:- ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਢਾਚੇ ਦਰਬਾਰ

ਤੁਧ ਬਿਨ ਸੁਰਤ ਕਰੇ ਕੋਣੇ ਮੇਰੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਜੈ ਖੋਲ੍ਹੇ ਕਿਵਾਵਾ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲ ਯਾਤਰੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਆਰਾਮ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਯਾਤਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਕਰਨ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਇਤਨੀ ਵਿਸਾਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਅੰਦਰੋਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਈ ਇਕ ਲੱਖ ਸੰਗਤ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗਰਪੁਰਬ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਲੋਕ ਅਪੋ-ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਲੋਈਆਂ, ਖੇਤ, ਕੰਬਲ, ਸੰਭਾਲੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਵਿਚ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਹੀ ਆ ਬੈਠੇਂ ਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਵਿਚ ਸਾਮ ਨਾ ਮਿਲੀ, ਉਹ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਉਢੀ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਕਿਰਾਗ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਵਿਚ ਇਕ ਅਵਸਰ ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਨਾ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਕਾਣਾ ਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਸਾਲ ਵੱਡੇ ਦੋਵੇਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਹੁਣ ਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਸਾਲ ਵੱਡੇ ਦੋਵੇਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਹੁਣ ਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਸਾਲ ਵੱਡੇ ਦੋਵੇਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਹੁਣ ਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਸਾਲ ਵੱਡੇ ਦੋਵੇਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਹੁਣ ਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਸਾਲ ਵੱਡੇ ਦੋਵੇਂ ਕੋਈ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ: ਇਕ ਸਦੀ ਦਾ ਸਫਰ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨੁਸਾਈਂਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆਂ ਇਕ ਸਦੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 15 ਨਵੰਬਰ 1920 ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਰਵਉਚ ਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਪਿਛੇ ਸ਼ਕਤੀ ਸੋਮਾ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜੋਤਿ ਅਤੇ ਜੁਗਤਿ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਯਾਦਾ ਬਹਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਨਿਰਾਲੀ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਜਿਥੇ ਕਈ ਇਕੱਠੀਆਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਗੁਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅੱਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੌਚ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵੀ ਬਾਬੁਬੀ ਨਿਭਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਤਾਰ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਅਸਲੋਂ ਨਿਵੇਕਲਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਥਾਹ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਮਹੰਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸੌਚ ਵਿਹੁੰਗ ਮਨਮਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਇੰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਮਰਜ਼ੀਵੱਤੇ ਅਕਾਲੀ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਜਾਜ਼ਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਹਿਰ ਸਿਰਜੀ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ੍ਥਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤਾ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਗਹਿਰੇ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਜਾਣ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਮਹੰਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਸਿਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਰਾਚਾਰੀ ਮਹੰਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇਂ ਦੀ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਐਸੋ-ਆਰਾਮ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਮੰਦਰੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਦੀ ਸਿੱਖ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਵਿਹੁੰਗ ਮਨਮਤੀ ਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮਹੰਤਾਂ ਦੇ ਇਸ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਚਾਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕਦੇ

ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਹੰਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਜੱਦੋਂ-ਜਹਿਦ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮਹੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਹੇਠ ਲੈਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਥਾਰ ਲਹਿਰ ਨੇ ਸਰਗਰਮ ਅੰਲੋਦਨ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ 1920 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਹੰਤਾਂ ਕੋਲੋਂ ਛੁਡਵਾ ਲਿਆ, ਮਹੰਤਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜਣ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਭਲਾਈ ਸਮਝੀ ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਉਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੀਂ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ 15 ਨਵੰਬਰ 1920 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖਾਂ

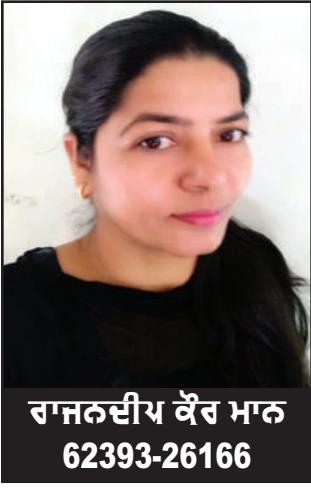
ਦੀ ਲਾਮਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਛੁੱਟ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਦਾਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਸਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ 36 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਅਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ 15 ਨਵੰਬਰ 1920 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਨੇ 175 ਮੈਂਬਰੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਪੰਥਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਗਠਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸਕਤੀ ਸੰਗਠਨ ਹੋਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੜਾ। ਇਸ ਮਹੱਤਵ ਵਾਂਖ ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੰਥਕ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਲਗਾਏ ਮੌਜੂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕਦੇ ਲਾਸਾਨੀ ਇਤਿਹਾਸ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਪਾਸ ਲੈਣ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪਈਆਂ।

ਸਨ 1925 ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ-1925 ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚੌਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਹਿਤ 170 ਮੈਂਬਰ ਯੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ 15 ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਚਿਭੰਦ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਤਖਤਾਂ ਦੇ

ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬਿਨਾ ਚੋਣ ਤੋਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ 191 ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹਰ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਡੀਅਕ ਵੀਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲ ਦਿੱਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮਾਨਵ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲ ਸਮੇਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੈਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਵਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਬੋਹਦਰ ਲੰਮੀ ਹੈ ਪਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਮੀਡੀਅਕ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਲੋਕ ਪੱਧੀ ਹੋਂਦ ਦਰਸਾਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬੋਸ਼ੋਕ ਕਈ ਪੰਥ ਵਿਖੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਰ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਮੰਤਵ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਚੁਣੇਂਦੀ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਸੋਧ ਵਿਚ ਸਫਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

</div

ਅੰ ਜ ਕ ਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਸਬਦ ਕਿੰਨਾ ਆਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕੇ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਥਰ ਉਠਦੇ ਹੋ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ-ਜਗ੍ਹਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਦੀ ਹੀ ਤਾਜ਼ਾ ਘਟਨਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਚਲਦੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਔਰਤ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਮਾਸਮਨ ਨਾਲ ਦਾਦੇ ਪੋਤੇ ਨੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜਿੰਦਾ ਸਾਡਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਯੌਧੀ ਦੇ ਹਾਸ ਰਸ ਵਿਚ ਹੋਈ ਘਟਨਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਹਲੁਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਹੋਈ ਦਰਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਿੱਖ ਵੀ ਸਰਮਨ ਨਾਲ ਨੌਵਾਂ

ਹੋਇਆ ਹੈ। ਛੁਭ ਅੰਕਤਿਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ 2017 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ 3.59 ਲੱਖ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਦਕਿ 2018 ਵਿੱਚ 3.78 ਲੱਖ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ। 2019 ਵਿੱਚ 32033 ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਚਲ ਰਹੇ ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰੀਬ 87 ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਅੰਕਤੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬੀਮਾਰ ਤੇ ਔਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਬੀਮਾਰ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ। ਗੱਲ ਸਿਰਫ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਦ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਜਾਂ ਲੜਕੀ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੱਤ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦ ਉਹ ਨਿਆਂ ਲਈ ਕਾਰੂੰਨ ਦਾ ਦਰਵਜ਼ਾ ਖੱਤਖਤਾਂ ਉਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮਾਨਸਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਐਸੇ ਐਸੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਾਪੂਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਪੇ ਤੋਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਹੀ ਫਰਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤਾ ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪੈਸੇ ਖਾ ਕੇ ਦੱਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਪੱਖ ਪੁਰਨਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਤੱਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਬਣ ਕੇ ਜੰਮਣਾ ਹੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਗੁਨਾਹ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਦੇਵੀ ਪੂਜਣ, ਕੰਜਕ ਪੂਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸੇ

ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਵਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇੰਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਵਸ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੁਰੀ ਤਰਹ ਮੌਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਿਸੰਬਰ 2012 ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਯਾ ਕੇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਲਹਿਰ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਜਾਗੀ ਸੀ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੱਖ ਕੰਨ ਖੁੱਲ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰੂੰਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਰ ਬਹੁ-ਬੇਟੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿੱਲੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾਨ ਸਾਡੇ ਕਨੂੰਨ, ਸਾਡੇ ਸਮਜ਼, ਸਾਡੀ ਸਭ ਸਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ? ਦਰਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਆਂ ਮੰਗਣਾ ਕੀ ਇਹ ਵੀ ਗੁਨਾਹ ਹੈ? ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਸ਼ਨ ਤਨਖਾਹ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਲੜਕੀ ਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਤੇ ਚੁਸਤ ਵੱਡੀਆਂ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਰਹੀ ਪੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਸ਼ਨ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਕਲੰਕ ਹਨ।

ਅਜੀਬ-ਗਰੀਬ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਜ ਹਨ 'ਗਿੰਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਆਫ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡਜ਼' ਦੇ ਵਿੱਚ

ਨਿਉਯਾਰਕ - ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਦੇ ਹਨ ਜਿਥੋਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਹਾਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬੋਈਜ਼ 'ਚ ਇਕ ਸ਼ਖਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਡੇਵਿਡ ਰਸ਼ ਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਖਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ ਦੀ ਗੋਂਦ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੁਟਿਆਂ ਸਿਰਫ 30 ਸਕਿੰਟਾਂ 'ਚ 43 ਵਾਰ ਦੀਵੀਅਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਸ਼ ਦਾ ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਰੀਬ 150 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਰਿਕ-

ਰਡ ਬਣਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਸਾਲ ਤਕ ਉਸ ਨੇ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਰੋਅ ਰੇਨਾਲਡਸ ਦੇ ਨਾਂ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 30 ਸਕਿੰਟਾਂ 'ਚ 34 ਵਾਰ ਗੋਂਦ ਨੂੰ ਦੀਵੀਅਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਇਆ ਸੀ।

ਕੀ ਹੈ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ

ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਾਲ 1958 'ਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਲ 1998 ਤਕ 'ਦਿ

ਗਿੰਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਆਫ ਰਿਕਾਰਡ' ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਿਆ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ 'ਦਿ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਆਫ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ' ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਬੁੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਗੀਨੀਓਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਇਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਖੁਦ ਵੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੇ 'ਬੈਸਟ ਸੈਲਿੰਗ ਕਾਈਰ-ਏਟਿਡ ਬੁੱਕ ਆਫ ਆਲ ਟਾਇਮ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਹਾਸਿਲ

ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ 100 ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ 23 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 63 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕ-ਪੀਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਰੈਂਚਿਜ਼ੀ ਨੇ ਹੁਣ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਉਜ਼ੀਅਮ ਤੇ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬਣਾਈ ਹੈ।

ਗਿੰਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੁਝ ਵਿਲੱਹ ਦਿਲਚਸਪ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ:-

ਨੱਕ ਨਾਲ ਟਾਈਪਿੰਗ
ਹੈਰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਨੱਕ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਟਾਈਪਿੰਗ ਕਰ ਕੇ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਨੇ 47 ਸਕਿੰਟਾਂ 'ਚ 103 ਕਰੈਕਟਰ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੋਟੀ
ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਜਾਮਨਗਰ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦਾਗੜੂ ਸੇਨ ਨੇ 2012 'ਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੋਟੀ ਹੈ। ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਨੇ 47 ਸਕਿੰਟਾਂ 'ਚ 103 ਕਰੈਕਟਰ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਪੱਗੜੀ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੌਨੀ ਦੀ ਪੱਗ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 645 ਮੀਟਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰ 145 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਪਹਿਨਣ 'ਚ ਕਰੀਬ 6 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਿਖਣ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ
ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੀਤਕਾਰ ਅਨੁਜਾਨ ਦੇ ਬੇਟੇ ਸਾਰੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਹਿੱਟ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਨੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਿਲਮੀ ਸਫਰ 'ਚ ਕਰੀਬ 650 ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ 4000 ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੀਤਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਤਕ ਇਨ੍ਹੇ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਹਨ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਉਡਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰ ਹੁਣ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤੇ ਯੂਰਪ 'ਚ ਇਸ ਕਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਰਮਿਕ-ਸਮਾਜਿਕ ਮੇਲੇ

(ਸਫ਼ਰ 16 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਬਾਹਰਵਾਰ ਭਰਪੂਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ ਲੱਗਦੀਆਂ। 20 ਫਰਵਰੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਬਾਹਰੋਂ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚੋਂ ਅਤੇ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੁਭਾਗੀ ਵਸਨੀਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸਮੂਹ ਗੁਰ-ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਕਰਦੇ, ਢੋਲਕੀਆਂ, ਛੈਣਿਆਂ ਨਾਲ ਪਵਿੱਤਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਦੇ, ਕੋਈ ਤੋਂ ਕੁ ਵਾਤ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਝੁਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਦਰਸ਼ਨੀ ਛਿਉਂਦੀ ਅੱਗੇ ਇਕੱਤਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੈਂਡ ਗੁੰਬੀ ਸਾਹਿਬ ਬਾਈ ਲਘਮਣ ਸਿੰਘ, ਬਾਈ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 200 ਸਾਧੀ ਸਿੰਖਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਦੁਰਾਚਾਰ, ਮੰਹੰਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਮੰਹੰਤ ਦੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਪਿੰਡੋਂ ਦੀਵਾਨ ਸਜਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਇਸ ਅਵਸਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦਾ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਰਸਬਜ਼ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿਚ ਹਾਕੀ, ਫੁਟਬਾਲ, ਵਾਲੀਬਾਲ ਆਦਿ ਦੇ ਮੈਰੇ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਕੋਈ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਤੱਕ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕ ਬੱਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਇਹ ਮੈਚ ਵੇਖਦੇ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਜੇਤੁ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਇਨਨਮ ਦਿੰਦੀ। ਪਰ ਇਹ ਮੇਲਾ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਗੁਜਰੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।

ਲੇਖਕ- ਪਾਂਧੀ ਨਨਕਾਣਵੀ
ਪੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ 1989

ਕੈਨੇਡਾ ਬੀਸੀ ਸਟੇਟ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ 9 ਯੰਜਾਬੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਯੁੱਜੇ

ਸਰੀ - ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀਆਂ ਸਬਾਈ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਅੰਤਮ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਅੱਜ ਮੁਕੰਮਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬਣ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸੰਧੇ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਲ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 9 ਹੌ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਸੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2001 ਵਿਚ ਗੇਰਡਨ ਕੈਂਪਬੈਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਬੀਸੀ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਐਨਡੀਪੀ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ 8 ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬੀ ਸੀ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਨ।

ਤਾਜ਼ਾ ਨਵੀਂ ਬੀਸੀ

ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ (ਬਰਨਬੀ-ਐਡਮੈਂਡਜ਼), ਰਵੀ ਕਾਹਲੋ (ਡੈਲਟਾ ਨੋਰਬ), ਅਮਨ ਸਿੰਘ (ਰਿਚਮੈਂਡ-ਕੁਈਨਸਬਰੋ), ਜਗਰੂਪ ਬਰਾੜ (ਸਰੀ-ਫਲੀਟਵੰਡ), ਰਚਨਾ ਸਿੰਘ (ਸਰੀ-ਗ੍ਰੀਨ ਟਿੰਬਰਜ਼), ਹੈਰੀ ਬੈਸ (ਸਰੀ-ਪੈਨੋਰੋਮਾ), ਨਿੱਕੀ ਸ਼ਰਮਾ (ਵੈਨਕੁਵਰ-ਹੋਸਟਿੰਗ) ਅਤੇ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸੰਧੇ (ਵਰਨਨ-ਮੇਨਸ਼ੀ) ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਬਾਈ ਅਸੈਂਬਲੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਅੰਤਮ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਐਨਡੀਪੀ ਦੋ ਹੋਰ ਸੀਟਾਂ (ਵਰਨਨ-ਮੇਨਸ਼ੀ) ਅਤੇ ਐਬਟਸਡੋਰਡ-ਮਿਸ਼ਨ) ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੂਬਾਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਤਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ-ਬੀ.ਸੀ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ 57, ਬੀ ਸੀ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ 28 ਅਤੇ ਬੀ ਸੀ ਗ੍ਰੀਨ ਪਾਰਟੀ 2 ਸੀਟਾਂ।

ਠੰਗਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਅਲਾਦੀਨ ਦਾ ਚਿਰਾਗ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ

ਮੇਰਠ - ਮੇਰਠ 'ਚ ਇਕ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਠੰਗਾਂ ਨੇ ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ 31 ਲੱਖ ਰੁਪਏ 'ਚ ਆਮ ਲੈਪ ਨੂੰ 'ਅਲਾਦੀਨ ਦਾ ਚਿਰਾਗ' ਦੱਸ ਕੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਠੰਗਾਂ ਨੇ ਚਿਰਾਗ ਰਗਤ ਕੇ ਜਿੱਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿੱਨ ਨਕਲੀ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੀਤੜ ਡਾਕਟਰ ਐਲ.ਏ. ਖਾਨ ਦੀ ਸਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਚਿਰਾਗ ਵੇਚ ਕੇ ਠੰਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਮਾਦਿਨ ਅਤੇ ਅਨੀਸ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੀਤੜ ਡਾਕਟਰ ਐਲ.ਏ. ਖਾਨ ਨੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਲਾਦੀਨ ਦੇ ਚਿਰਾਗ ਨੂੰ ਰਗਤ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਜਿੱਨ ਪ੍ਰਗਟ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਰਬੀ ਕਾਣੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ 'ਚ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿੱਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਕੋਈ ਜਿੱਨ ਨਹੀਂ ਸੌਂ।

'ਅਲਾਦੀਨ ਦਾ ਚਿਰਾਗ' ਦੱਸ ਕੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਾਲ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਠੰਗਾਂ ਨੇ ਚਿਰਾਗ ਰਗਤ ਕੇ ਜਿੱਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿੱਨ ਨਕਲੀ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੀਤੜ ਡਾਕਟਰ ਐਲ.ਏ. ਖਾਨ ਦੀ ਸਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਚਿਰਾਗ ਵੇਚ ਕੇ ਠੰਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਮਾਦਿਨ ਅਤੇ ਅਨੀਸ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੀਤੜ ਡਾਕਟਰ ਐਲ.ਏ. ਖਾਨ ਨੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਲਾਦੀਨ ਦੇ ਚਿਰਾਗ ਨੂੰ ਰਗਤ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਜਿੱਨ ਪ੍ਰਗਟ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਰਬੀ ਕਾਣੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ 'ਚ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿੱਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਕੋਈ ਜਿੱਨ ਨਹੀਂ ਸੌਂ।

ਯੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਯੰਜਾਬ

(ਸਫ਼ਰ 11 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੂਬ ਕਮੇਟੀ ਬਣ ਦਿੱਤੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੰਸਦ ਦੇ 22 ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਸਿੰਖਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ 'ਤੇ ਆਸਾਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਟਾਈਮ ਪਾਣੀ ਫਿਰ ਗਿਆ ਜਦ ਦੀ ਜਨਵਰੀ 1966 ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਤਾਸ਼ਕੰਦ ਵਿੱਖੇ ਮੱਤ ਹੋ ਗਈ। 19 ਜਨਵਰੀ 1966 ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਇੰਦਰ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭੁਗਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਕਾਮਾਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਹੋਣ ਸਰਬ ਹਿੱਦ ਕਾਗਰਸ ਨੇ 9 ਮਾਰਚ 1966 ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ

ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਸੂਬਾ ਹਰਿਆਣਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਾਂਗਤਾ, ਕੱਲ ਸਿਮਲਾ ਇਹ ਪਹਾਡੀ ਇਲਾਕਿਆ ਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਗੁਰੀ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਜਾਰੀ ਲਾਲ ਨੰਦਾ ਨੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਸਾਹ, ਐਸ ਟੱਤ, ਐਮ ਐਸ ਫਿਲਾਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਕਮੀਸ਼ਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ 1961 ਦੀ ਮਰਦਸਮਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਇੱਕ ਤਹਿਸੀਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਮੰਨ ਕੇ ਹੈਂਦਬੰਦੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਰਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 15 ਅਗਸਤ 1966 ਨੂੰ ਰੀ-ਆਰਗੇਨ-

ਹਾਈਕੋਰਟ ਪਾਸ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਰਾਸਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਮਿਲਣ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਵੀ ਬੱਖੀਆਂ ਹਨ।

ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਾਇਡਨ ਦੀ ਸੋਚ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਡੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਹੈ। ਉਸ ਨ

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸੌਨੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਬਨਾਮ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਾ

ਰਾਜਨਦੀਧ ਕੌਰ ਮਾਨ

ਅਪਣੱਤ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੇ ਸਿਰ ਕੋਈ ਮੁਸੀਬਤ ਪੈਂਦੀ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਆ ਕੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਵਿਆਹ-ਸਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮਰਨੇ-ਪਰਨੇ 'ਚ ਪੁਰਾ ਪਿੰਡ ਸਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਘੜ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਸਭ ਦੇ ਸਾਡੇ ਸਨਾ। ਉਦੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਸੀ ਸਦਾਚਾਰਕ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਕਾਰਨ ਇਕੱਲਤਾ ਤੇ ਉਦਾਸੀ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਵੀ ਬੇਛਿਕਰੀ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਥੇਡਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਾਲਾ ਡੰਗ ਵੱਜਣ ਲੱਗਾ।

ਸੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਬਦਲੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਕਬਲ ਲਿਆ। ਰਿਸਤੇ ਤਿੜਕਰਣ ਲੱਗੇ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਗੱਲ ਪੁੱਜ ਗਈ ਕਿ ਆਪਸੀ ਰਿਸਤੇ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਹੋ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਲਜ਼ਮੀ ਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਭਰਾ, ਭਰਾ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਵਜੂਨ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿ ਗਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕਿਹਣ 'ਤੇ ਫਲਾਣੀ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਫਲਾਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੀਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੰਭਲੇ ਮਾਰੀਆਂ।

ਅਸਲ 'ਚ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੇਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ। ਅੱਜ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਤਕ ਇਹ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਔਖਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਹੋਣੀ ਲਹਿਰ, ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੰਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਨੂੰ ਪੀਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੰਭਲੇ ਮਾਰੀਆਂ।

ਸਾਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੀਦੁ

ਧੋਣੇ ਕੁ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਜੀ ਨੇ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਇਕ ਦਿਨ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਦੇਖੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਵਿਆਹ 2019 ਦੀ 17 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੀ ਮੰਗਈ ਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਪਰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਰੀਕ ਨਹੀਂ ਪੱਕੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਜੀ ਨੇ ਪੱਕੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਹ ਦਾ ਦਿਨ ਨੇਤੇ ਆਉਣਾ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਡਾ ਸਾਂਝਾ ਪਹਿਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਦਾ ਬੇਟਾ ਪਰਵਿੰਦਰ ਜੋ ਕਿ ਵੱਜ ਵਿਚ ਢਿਉਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਜੇ ਕੁਆਚਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਲਈ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸਤੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਚੱਲੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਰੀਕ ਪੱਕੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਉਸ ਲਈ ਕੁਝ ਦੇਖੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਜੋਗਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਈ 2019 ਵਿਚ ਉਹ ਛੁੱਟੀ ਆਇਆ। ਉਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਈ ਰਿਸਤੇ ਵੀ ਵੇਖੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਛੁੱਟੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਕ-ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕੁਝੀ ਵੇਖੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਰੋਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਪਹਿਵਾਰ ਨੇ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਦੋਂ ਦੀ ਘਰਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਪਿੰਟਿੰਗ ਪੈਸ਼ ਵਿਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਸਸਤੇ ਰੋਟ ਵਾਲਾ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ (ਕਾਰਡ) ਵਿਖਾਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਡ ਦਾ ਸਟਾਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਮੇਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਨਾਲ ਪਏ ਇਕ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਈ। ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਡ ਫਲਾਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂ ਦੀ ਭਤੀਜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸੁਰੂ ਕੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਕ ਕਾਰਡ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਪਗ ਸਤਾਰਾਂ ਸੌ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਇਹ ਵੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹਿਣਾ ਮੇਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਵਿਆਹ ਇਕ ਯਾਦਗਾਰ ਵਿਆਹ ਹੋ ਨਿਭੜੇਗਾ ਜੋ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਕ ਸੇਧ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਠੀਕ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਚੇਹੇਰੇ ਭਰਾ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਵੱਲ 'ਸਾਦੇ ਵਿਆਹ, ਸਾਦੇ ਭੋਗ, ਨਾ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰਜੇ ਦਾ ਬੋਝ' ਵਾਲੀਆਂ ਸਤਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੱਦੇ ਹੋਏ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਆਹ ਮੈਂਕੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ

ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਿੱਥੇ ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਅਸੀਂ ਪੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਛਕਿਆ। ਸਾਡੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 350 ਰਿਸਤੇਦਾਰ, ਦੋਸਤ-ਮੰਤਰੀ ਸੰਗਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਅਸੋਕ ਸਮੇਂ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਵੇਲੇ ਕੇਵਲ ਪਹਿਵਾਰਕ ਸੇਬਰ ਜਾਂ ਕੁਝ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਵੇਲੇ ਕਾਫੀ ਸੰਗਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਤੇ ਸਾਕ-ਸਨੋਹੀ ਸਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ।

ਉਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਚ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਲ ਨੇ ਸਾਦੇ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਪੁਨਰਜੋਤ ਆਈ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ

ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਿਉਂ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦਰ ਤੇਰਾ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਪਿਉਸ ਗੋਇਲ ਦਰਮਿਆਨ ਮੀਟਿੰਗ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੋਵੇਂ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਧਿਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਉਤੇ ਅਡਿੰਗ ਰਹੀਆਂ। ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਿੰਡੋਂ 26 ਅਤੇ 27 ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਦਿਨੀ ਦੇ ਧਿਰਾਓ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰੀ ਕਿਸਾਨ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਮੁਸਾਫਿਰ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਚੱਲਣ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀਆਂ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੜੋ ਉਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਮੁਸਾਫਿਰ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਚੱਲਣ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀਆਂ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੜੋ ਉਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਕੀਕਤ ਸਹੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬਣਈਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇ

MISSION PEAK BROCKERS, INC.

For the best possible price and highest profit, call a Business Professional.

As the **President of Mission Peak Brokers, Inc.** and also a **Commercial Real Estate Broker**, I offer you guidance that is based on extensive experience in Sales. Acquisition and Financing of Commercial Real Estate and the purchase of businesses.

Mission Peak Brokers, Inc. is a leading **Business Brokerage** firm based in the San Francisco Bay Area providing the services required for the sale and acquisition of main street retail business opportunities and commercial real estate as well as an all-inclusive assistance with the business and commercial loan process.

We are here to secure your objectives through a standard of aggressive diligence, measurable integrity and the highest standard of excellence **knowing our client's satisfactions is our ultimate goal.**

CALL A PROFESSIONAL AND GET THE BEST POSSIBLE PRICES AND HIGHEST PROFITS

I am a top rated Business and Commercial Real Estate broker with vast experience in Sales.

**Acquisition and Financing
of Commercial Real Estate.**

**GET TOP
DOLLAR\$**

FOR YOUR COMMERCIAL PROPERTY

**CALL
TODAY
(510) 490-9705**

hsidhu@gmail.com
www.missionpeakbrokers.com

**Harpreet "Harry" Sidhu, CBB
Broker/president**

BRE Lic #1433114
Broker Lic # 01792260

